

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primească în BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măceșilor Nr. 12.)
Un șir peștit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

3 Maiu.

Românii suntem un neam de oameni cu temelie. Dovadă de aceasta e și mândria, ce o avem pentru înaintașii noștri. Fiul își amintește totdeauna cu drag și cu cinste de cele învățate dela tatăl său, precum tatăl sau și-a amintit de cele învățate dela bunicii.

Frumoasa datină strămoșască de-a ține la învățăturile isvorite din viața plină de muncă a înaintașilor nu trebuie să se mărginească însă numai la mărunțișurile vicții zilnice. Astăzi, mai mult ca oricând, trebuie să deschidem cartea istoriei neamului, pentruca văzând faptele săvârșite de înaintașii noștri în lupta pentru bunurile naționale: legea, limba și moșia, să tragem și învățătura trebuincioasă, care să ne ajute a o duce la bun sfârșit, dar să ne fie și indemn de îmbărbătare pentru a nu slăbi nici o clipă.

În istoria neamului nostru din Ardeal și Țara-Ungurească abia vom găsi pildă de luptă mai frumoasă și mai îmbărbătătoare ca cea din anii 1848 și 1849, căci nici când nu s'au încununat cu cununa de mucenici pentru legea și limba românească atâția Români, ca tocmai în acești doi ani. Iar o luptă fără jertfă de oameni și avere nu poate sluji niciodată pentru a lumina și înflăcăra inimile celor care nu și-au ajuns încă ținta dorită.

Iată pentruce ne folosim de prilejul împlinirii a 64 de ani, decând neamul nostru adunat pe Câmpia Libertății de lângă Blaj a pornit cu mai multă tărie lupta pentru liberarea sa, pentruca să reîmprospătăm câteva din hotărârile însemnate ale aceluia timp.

Anul trecut am dat tot cu prilejul acesta programul națiunii române, așa cum a fost hotărât în adunarea celor patruzeci de mii de Români adunați la Blaj în frunte cu cei doi arhieri români. Programul acesta au jurat Românii să-l țină ei și urmașii lor, luptând din toate puterile pentru înlăturarea lui. Datoria de-a lucra pentru a ne vedea odată împlinită voința tare să fim în înțelesul legilor patriei stăpâni pe averea, cultura și viața politică națională a noastră e cu atât mai frumoasă, că prin alcătuirea programului nostru național am dat dovadă despre insuflețirea noastră pentru libertate.

Programul acesta e o dovadă tare, că Românul în veci nu se va lăpăda de limba și naționalitatea sa, iar jurământul făcut atunci de părinții și moșii noștri e o legătură prea sfântă, cu care s'a legat toată națiunea română, că va apăra totdeauna neatârnată patria, că va lupta împotriva ce-

lorce încearcă să o vândă, își va apăra naționalitatea și va stăruî necurmat până va dobândi toate libertățile, cari i se cuvin, anume: deputați români naționaliști pentru toate cercurile electorale românești sau cu majoritate românească, diregători români din sânul său în toate ramurile administrațiunii (la comună și comitat), judecători români, pentruca să nu fie siliți a se plânge tot la străini, cari nu ne cunosc, ba încă ne și urăsc, apoi școale de tot felul numai cu limbă românească.

Cererile acestea sunt așa de drepte, încât însăși dieta țării, deși alcătuită în cea mai mare parte din străini de neamul nostru, le-a recunoscut votând *legea de naționalități*, pe care însă toate guvernele din Budapesta au călcat-o fără rușine.

Ca să vadă cetitorii noștri și mai bine, că toate drepturile, pentru cari luptăm și în ziua de astăzi încă, au fost cerute tot de înaintașii noștri, lăsăm să urmeze și câteva din cererile făcute de adunarea Românilor ținută la 10 Septembrie 1848 în comuna Orlat. Aici era comanda regimentului român întâiu de graniță, iar adunarea a fost convocată de grănițerii români, luând la ea parte și o mulțime de negrănițeri. Iată unele din cererile acestei adunări:

Cerem dreptate nemărginită de-a vorbi, de-a scrie și de-a tipări, de-a ține adunări, consultări și de-a forma societăți până când mijloacele sau scopul lor nu sunt oprite prin vre-o lege.

Pentru susținerea libertății naționale cerem, ca națiunea română să aibă pe tot anul o adunare generală română (conferență națională) și un comitet statornic ales de adunarea generală.

Trebile bisericesti ale națiunii române să se administreze și să se îngrijească de către un sinod general român compus din deputați bisericesti și mireni, *biserica română să fie și să rămână neatârnată de oricare altă biserică*.

Tot Românul să aibă același drept ca orice cetățean al fiecărei alte națiuni, asemenea și națiunea română să aibă aceleași drepturi ca orice alte națiuni ale monarhiei. Același drept cu privire la limbă, școale, biserici, diregătorii publice. Acolo, unde toți cetățenii fără deosebire de limbă au drepturi asemenea, Românii să aibă asemenea ca toate celelalte națiuni. După acest principiu de egalitate să se compună toate deregătoriile publice, toate judecătoriile, precum și dietele țării.

Precum adunarea și-a rostit dorința sa pentru adevărata libertate, egalitate și frățietate, precum se rosteste pentru ținerea constituției, așa simte cea mai ferbinte dorință, ca cu susținerea egalității tuturor na-

țiunilor să se păstreze și să se țină unitatea monarhiei sub domnia Majestății Sale, Înlătatului nostru Împărat; *simte cea mai ferbinte dorință, ca în păstrarea și ținerea unității armatei austriace să se arete unitatea monarhiei; fiind deplin incredințată, că mărima, puterea și înflorirea întregii monarhii depinde dela aceea a fiecărei națiuni în parte, și că earăși libertatea, înaintarea, neatârnată și fericirea fiecărei națiuni în parte atârână dela tăria statului întreg.*

Pentru cererile acestea drepte, înaintașii noștri și-au vărsat sângele și și-au dat viața, urmând îndemnul Comitetului național dela 1848, care le zicea:

Românilor! întăriți-vă, armați-vă, apărați-vă și țineți unii cu alții, cum se cade să facă frații cei de un sânge și de o limbă. Dacă nu veți fi una și de un cuget, atunci nimeni nu vă poate feri! Pe sufletul propopilor și al preoților și a tot clerul zace o răspundere grea, ca să nu se lăpede de poporul român de frică sau pentru interes, cum s'au lăpădat mulți pe timpul calvinismului, când au ținut cu Ungurii, cu calvinii și cu unitarii; câtă jele și suferință a trebuit să fie atunci la poporul român părăsit de părinții săi a spus și va spune istoria totdeauna. Preoții au datoria să-i înângăie, să-i inimeze pe ceice scad cu inima, iar pe ei să nu-i abată nici o întâmplare rea dela apărarea și învățarea popoarelor lor.

Frumoase și înălțătoare sfaturi! Iar noi vom dovedi, că suntem urmașii vrednici ai înaintașilor noștri, dacă asemenea lor nu vom pregeta a jertfi totul pentru îndeplinirea cererilor naționale.

Stăm rău cu școala. După datele statistice publicate de ministerul de culte și instrucție (școale), în Ungaria și Transilvania tot la 100 de Români sunt 59, cari nu știu carte, la 100 de Ruteni 53 (așadară și Rutenii ne-au întrecut!), la 100 de Sârbi 45, la 100 de Croați 28, la 100 de Slovaci 27, la 100 de Maghiari 20 și la 100 de Germani (Șvabi și Sași) numai câte 13 inși, cari nu știu carte.

Noi suntem deci în privința științei de carte în coada tuturor. Noroc, că mai sunt și Țigani în față. Vina o purtăm în rândul întâiu noi, căci în multe locuri nu pricepem nici acum însemnătatea școlii și nu ne grăbim să jertfim pentru ea și să ne dăm toți copiii la școală. Slovaci sunt cu mult mai săraci decât noi, și cu toate acestea ei n'au nici jumătate atâția analfabeți câți avem noi. Se'aștelege, că lumea judecă vrednicia unui popor după știința lui de carte (în limba *mamei*) mai întâiu,

asa că nu e mirare, dacă popoarele culte ne socotesc pe jumătate barbari.

Vina acestei stări triste o mai poartă însă și guvernele vrășmașe nouă, cari ne-au închis sute de școale din cauza legii lingherului culturii noastre, a lui Apponyi, fără să ne dea altele în locul celor închise.

Adunări naționale în comitatul Făgărașului. În ziua de 3 Maiu st. v. se vor ține două adunări naționale în comitatul Făgărașului, una înainte de amiază în *Șinca-veche*, unde deputatul nostru, dl *Dr. Vaida-Voievod* va arăta iubiților săi alegători, cum stau lucrurile în țară, — a doua în *Arpașul-de-jos*, unde dl *Dr. Nicolae Șerban* va face același lucru. La amândouă adunările vor lua parte și mai mulți membri de-ai Comitetului nostru național.

Oltenii vor dovedi și de data aceasta, ca în comitatul Făgărașului poate să fie un singur stăpân: Partidul nostru național, al carui membri sunt toți Români cinstiți.

Listele electorale. În numărul trecut am înștiințat, că dela 5 până la 15 Maiu st. nou (dela 22 Aprilie până la 2 Maiu calendarul vechiu) listele electorale sunt expuse la primării și în cancelariile notarilor cercuali, pentruca oricine crede, ca s'a făcut vr'o nedreptate, să ceara îndreptarea ei. Listele provizotice au fost trimise ministerului de interne. În anul 1912 sunt în Ungaria un milion 221 mii 741 de alegători, adică abia a douăzecia parte din locuitorii Ungariei au drept de alegere! Ceratarii sunt buni numai de plătit dări și de dat soldați. Dar și alegătorii aceștia sunt împărțiți în cercuri electorale aleatute cu cea mai mare nedreptate. Sunt cercuri electorale, cari n'au nici o mie de alegători, ca Abrudul cu 200, Alba-Iulia cu 713, Brețeu cu 114, Gherla cu 470, Ibasfalau cu 271, Oena-Sibiului cu 418, Olăh-falau (săcușe) cu 166, Sicul cu 121 alegători. În schimb sunt cercuri cu peste 6000 ca de pilda al Caransebesului. Numărul alegătorilor e anul acesta mai mic ca anul trecut, mai ales din cauza emigrarilor.

Cei 16 dela Oradea. Seminar românesc în Oradea. Gazeta jidovească „Pester Lloyd“ (e scrisă nemțește) spune, ca cei 16 nu vor fi lasați nici să depună examenul la sfârșitul acestui an în seminarul maghiar din Oradea-mare. Foarte bine, căci picior de Român n'are să mai caie în temnița aceea. Tot gazeta aceasta mai spune, ca Prea Sfinția Sa episcopul Radu vrea să înființeze un seminar românesc la Oradea. E și vremea, căci e o rușine pentru cea mai bogată episcopie românească să lase pe tinerii ei, cari vor să se facă preoți românești, să meargă să cerșească adăpost la dușmanii neamului nostru.

Alegerile comunale din Viena. În zilele trecute au fost în Viena alegeri pentru consiliul comunal. Liberalii (mai toți Jidani și jidăniți) în tovarășie cu socialiștii au dat strajnică navală, doară vor pune mâna pe locurile de consilieri comunali și vor sdrobi pe creștinii-sociali, partidul întemeiat de Lueger, marele prietin al Românilor. S'au înșelat însă, căci creștinii au învins și de data aceasta, dovedind, că ei nu vor să sufere, ca din reședința Impăratului să se facă un cuib de Jidani cum s'a făcut din Budapesta.

„Deșteaptă-te Române“ apărut cu sabia. Câțiva bravi studenți români din Bucovina cântau într'o zi într'un restaurant din Viena cântece de-ale noastre, între cari și sfântul nostru imn *Deșteaptă-te Române*. Niște străini, studenți și alffel de oameni, dela o altă masă strigară să nu mai cânte românește. Atunci se scoală Bucovineanul *Dumitru Rusa* și mergând la masa străinilor, îi declară oameni neciopliți cerând totodată să numească pe unul, cu care să se bată în sabii, ca să-l pedepsească pentrucă a îndrasnit să batjocorească imnul nostru. A doua zi a fost duelul (bătaia). Românul nostru a ciopârțit pe străin, creștându-i obrazele, tăindu-l la mână, în pânțele și preste ochiu.

Iată pentru ce e bine, ca tinerii noștri, cari sunt siliți să învețe printre stăini, să se deprindă cu totdinadinsul la lupta cu sabia și la împușcatul la țintă. Căci atunci Jidănașii și năpărcile grofești din Cluj, Budapesta și alte locuri n'ar mai îndrazni să-și bată joc de neamul nostru.

Lupta în Croația. Nădejdea, că guvernul de-acum din Budapesta va curăți pe Cuvay din Agram, nu se împlinește. Acesta a chemat pe toți funcționarii mai mari la sine și le-a ținut o vorbire, în care spune, că prim-ministrul Lukács are toată încrederea în el, de aceea va lucra mai departe cu ciomagul. Așa și face. Gazetele croate sunt mereu confiscate (oprite să ajunga la abonați și alți cetitori), ba acum a început să disolve consiliile comunale din comunele cu Croați bravi, naționaliști, pentrucă membrii lor ar fi făptuit nerândueli (?).

O carte a dlui Iászi. Dl Iászi Oscar, profesor la universitatea din Cluj, a publicat în limba maghiară o carte mare intitulată „Formarea statelor naționale și chestiunea de naționalitate“. Drept încheiere a frumoasei lui lucrări recomandă guvernelor, ca fata de naționalități să urmeze politica lui Deák și a lui Lötvös dela 1867, respectând drepturile naționalităților așa după cum sunt cuprinse în legea de naționalități.

Cei cu adevărat vinovați scapă. Tribunalul din Beregszász (partea de mează-noapte a Ungariei) a pedepsit 85 de locuitori din Ignet, pentrucă la alegerile din urmă au primit bani pentru voturile lor. Pedepșa dictată a fost dela 1 săptămână până la o luna. Foarte bine li s'au făcut, pentruca nu se poate ficalos mai mare decât acela, care-și vinde sufletul. Dar pentruce n'au pedepsit și pe ceice le-au dat bani? Pentrucă aceia sunt gmoaie nemțești jidane.

Mare adunare la Alba-Iulia.

Impotriva episcopiei gr.-cat. maghiare.

Clopotul deșteptării a sunat, atât în dieceza greco-catolică a Orășii-mari, cât și preste tot locul, unde locuiesc Români de-ai bisericii noastre greco-catolice.

După cum am spus și în numărul trecut al foii, în dieceza Orășii mari prin toate satele se fac proteste în scris, subscrise de sute de Români, cari nu vor să fie ruși dela maica lor, biserica românească.

Pe de altă parte, fruntașii bisericii române unite au convocat la Alba-Iulia o mare adunare de protestare în contra spar-

gerii bisericii noastre naționale. Iată cuvântul de chemare către popor:

Imprejurările între cari se țineste la înființarea bisericii gr.-cat. maghiare și modul în deobște cunoscut, cum se plănuiește înfăptuirea acestei biserici, trebuie să imple de adâncă îngrijorare inimile tuturor credincioșilor buni și adevărați ai bisericii gr.-cat române.

Poporul român a ținut totdeauna cu sfințenie la așezămintele sale religioase și în decursul veacurilor a aflat scut și mângăiere în siml bisericii sale, găsind în Sionul Românesc un puternic, nebiruit apărător al existenței sale.

Autonomia și integritatea teritorială a Provinciei noastre metropolitane greco-catolice de Alba-Iulia și Făgăraș și caracterul românesc al bisericii noastre unite cu Roma este o scumpă moștenire primită dela părinții noștri, pe care, în strânsă unire cu Prea Sfințiii noștri Arhiepiscopului și Episcopului, datorăm să o apărăm față de orice încercare potrivnică, ca neatinsă să o lăsăm fiilor și nepoșilor noștri.

Pentru împlinirea acestei mari și sfinte datorii și cu scopul manifestării voinței obștești a Românilor greco-catolici, subscrișii prin aceasta convocăm o mare adunare a credincioșilor gr.-cat. din Provincia Mitropolitană de Alba-Iulia și Făgăraș

pe ziua de Mercuri, 29 Maiu 1912 st. n., în Alba-Iulia

cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Constituirea conferenței.
3. Desbatere asupra plănuitei înființării a bisericii gr.-cat. maghiare și aducerea unei rezoluțiuni în aceasta chestiune în scopul menținerii drepturilor și integrității bisericii noastre.

4. Eventuale propuneri, și
5. Încheierea conferenței.

Suntem convinși, că cuvântul nostru de chemare va găsi răsunet în inimile tuturor fiilor credincioși preoți și mireni ai bisericii noastre, ca intrunindu-ne și sfătuindu-ne să putem lua măsurile potrivite pentru apararea bisericii noastre greco-catolice române.

Veniți cu toții, fii adevărați ai bisericii noastre, ca în aceste zile de grea încercare să ne putem arata nedumeririle și manifesta cu glas puternic voința noastră.

Budapesta, la 23 Aprilie 1912.

Gheorghe Achim, Alexandru Cornoș Alexandrescu, Dr. Carol Barbul, Dr. Clemente Barbul, Gavril Barbul, Eugen Bian, Dr. Ioan Bian, Dr. Gheorghe Bilașcu, Dr. Iosif Boca, Dr. Romul Boila, Dr. Victor Bontescu, Dr. Ioan Boros, Dr. Eugen Bran, Dr. Ioan Cherecheș, Simion Caluțiu, Dr. Ilie Chindriș, Dr. Vasile Chindriș, Dr. Iuliu Chiș, Dr. Ioan Ciordas, Florian Cocian, Dr. Toma Cornea, Andreiu Cozma, Dr. Tit Dobos, Dr. Gheorghe David, Dr. Victor Deleu, Dr. Andreiu Doboș, Dr. Teofil Dragoș, Dr. Ioan Erdeli, Dr. Amos Frâncu, Dr. Grigore German, Dr. Ladislau Gyurko, Iuniu Brut Hodoșiu, Francisc Hossu Longin, Dr. Ioan Harșia, Dr. Aurel Isac, Dr. Gavril Iuga, Dr. Salvator Jurca, Dr. Demetriu Kiss, Dr. Vasile Lucaciu, Dr. Andreiu Macaveiu, Dr. Titu Mălai, Dr. Iuliu Maniu, Dr. Cassiu Maniu, Dr. Ioan Marciac, Iulian Marcian, Dr. Ilie Mariș, Dr. Sebastian Marta, Dr. Coriolan Meseșan, Dr. Liviu Micșă, Dr. Augustin Mircea, Dr. Tudor

Moisil, Dr. Ioan Moldovan, Dr. Ioan Mihali, Dr. Teodor Mihali, Dr. Ștefan Morar, Dr. Alexandru Morar, Dr. Iuliu Morar, Ioan F. Negruțiu jun., Dr. Aurel Nilvan, Nicolae Nilvan, Dr. Ioan Oltean (Ludș), Dr. Ioan Oltean (Lăpuș), Dr. Victor Onișor, Mihail Pavel, Dr. Silviu Pășcut, Dr. Ioan Pantea, Dr. Gheorghe Pătăcean, Alexa Pocol, Dr. Andreiu Pop, Dr. Coriolan Pop, Dr. Emil Pop, Dr. Gheorghe Pop, Gheorghe Pop, Gheorghe Pop de Băsești, Iuliu Pop, Dr. Iustin Pop, Dr. Izidor Pop, Dr. Laurențiu Pop, Dr. Ioan Pop, Petru Pop, Dr. Ștefan C. Pop, Dr. Gheorghe Popescu, Dr. Iuliu Pordea, Dr. Valentin Poruțiu, Dr. Titu Perția, Vasile Ranta, Dr. Octavian Russu, Ioan Savanyu, Dr. Nicolae Șerban, Alexandru Stan, Dr. Coriolan Steer, Dr. Danil Szabo, Dr. Ioan Szabo, Dr. Simion Tămaș, Dr. Gavril Tripon, Dr. Liviu Țigărean, Dr. Ioan Vălean, Dr. Alexandru Vaida, Dr. Ioan Vaida, Dr. Camil Velican, Virgil Vlad.

Adunarea aceasta era să se țină Marți, în 28 Maiu st. n. (a treia zi de Rosalii). Dar fiindcă în aceasta zi e târg de săptămână în Alba-Iulia, s'a schimbat ținerea adunării pe ziua de Mercuri, 29 Maiu. Aceasta din cauză, ca poliția din Alba-Iulia să nu aibă cumva motiv, ca să oprească adunarea, ce s'ar fi convocat pe Marți în ziua de târg.

Din delegațiuni.

Cetitorii noștri știu, că dieta din Budapesta și cea din Viena aleg câte 60 de deputați, cari se adună într'un an în Viena, în alt an în Budapesta, ca să primească rapoarturile ministrului de externe, al ministrului de războiu și al ministrului comun de finanțe. Anul acesta delegațiunile s'au întrunit în Viena.

Cel dintâiu a vorbit *ministrul de externe* cel nou, contele Berchtold. El a spus, că Austro-Ungaria vrea să rămână și pe viitor credincioasă Triplei-Alianțe, pentruca astfel să se asigure pacea. Ce privește legăturile cu Rusia, a spus, că amândouă statele lucrează în interesul păcii și amândouă vreau să se păstreze starea de acum în Peninsula-Balcanică. Cu Turcia monarhia noastră întreține legăturile cele mai prietenești și va căuta să im-

pedece sau să micșoreze tot ce ar putea fi păgubitor pentru ea. Despre *România* a zis următoarele: Avem un tovarăș credincios în munca noastră pentru păstrarea păcii pe România, al cărei suveran august este unit cu Impăratul Francisc Iosif printr'o prietenie de ani îndelungați. Ne vom sili a întări cât vom putea mai bine legăturile călduroase cu România.

Vorbirea a fost primită de delegați cu aplause.

A vorbit apoi *ministrul de războiu* Auffenberg, care a arătat trebuința de-a se votă cât mai curând reformele militare, ca să se poată introduce serviciul militar de doi ani la infanterie și să se mărească armata.

Sfătos s'a arătat numai fariseul *Apponyi*, care a spus, că e nemulțumit de vorbirea ministrului de externe, pentrucă acesta a vorbit și în delegațiunea Ungariei nemțește, cu toate că e cetățean ungar. Și cu toate că nici conții lor nu știu toți ungurește, șovinștii vreau, ca noi să învățăm și la sate ungurește!

Apărarea Croaților în delegațiuni.

Delegații unguri au avut să-și audă câteva adevăruri usturătoare dela delegații austriaci din cauza stărilor nelegale din Croația. Tisza a făcut pe grozavul, bătându-și joc de amestecul (?) austriac în afacerile Croației, cari ar fi numai ale Ungariei. Delegatul austriac Schwarzenberg a spus, că părerea Ungurilor despre îndreptățirea lor de-a înlătură legile în Croația s'ar putea aplică și față de Maghiari, iar deputatul Dr. Kramarz, Ceh, a spus-o verde, că *la caz de nevoie s'ar putea nuni și în Ungaria un comisar regal, care să facă rânduială. Austriacii cer, ca Ungurii, cari țin așa de mult la respectarea drepturilor lor constituționale, să respecte și drepturile altora. Dacă constituția este sfântă, ea trebuie să fie sfântă pentru toți. În aceste timpuri grele, când onoarea Austro-Ungariei e de mare însemnătate în Orient, popoarele din Peninsula Balcanică arată cu degetele asupra Ungariei, unde unui popor slav (Croații) i-s'au răpit toate drepturile.*

Lukács a încercat să potolească pe Austriaci, a trebuit însă să recunoască, că stările din Croația sunt neconstituționale (impotriva legii).

„FOAIA POPORULUI“

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țărânului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
De acum până la Anul-nou	3 „
Pentru țările străine	11 „ anual

Lășiți deci „Foaia Poporului“ preste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Abonații cei noi primesc în cinste și partea romanului „Cu paloșul“, care s'a tipărit până acum în foaie.

Încetarea neînțelegerilor între Românii din Făgăraș.

Între comitatele din Ardeal, nici unul nu are o poporațiune așa de curat românească cum e în comitatul Făgărașului. Toată națiunea s'ar fi așteptat, că cei din comitatul acesta să premeargă cu pildă vie în lupta contra străinului incuibat în administrațiunea comitatelor. În schimb, nici-căiri nu s'au dat atâtea pilde de neînțelegeri, de certe uneori ca la gura cortului, ca tocmai din partea Românilor din comitatul Făgărașului.

Dacă certele acestea ar fi fost din răvna pentru a căuta mijloace tot mai puternice pentru lovirea la mir a veneticilor, ar fi fost supărătoare, nu-i vorbă, dar trecătoare. Durere însă, că totul a fost pentru ambiții personale, cine să fie mai mare, cine să rămână deasupra, chiar dacă nu merită. Urmările s'au văzut: un Szabo, inspector școlar, și-a bătut joc cum i-a plăcut de școalele noastre confesionale, puține câte mai sunt, și cu toate acestea, când însuși guvernul s'a convins, că e o rușine să mai fie lăsat în Țara-Oltului, s'au mai găsit câțiva învățători *confesionali*, cari să meargă la un banchet dat în cinstea lui de niște nenorociți dela școale de stat și comunale. Pfui! Fruntașii din Făgăraș ajunseseră să se târască pe dinaintea judecătorilor străini pentru procese de cari au

Cu paloșul.

19

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de
Radu Rosetti.

(Urmare).

VIII.

Cine era Mihu.

Vidra fiind astfel chinuită, când de bănuiala că Mihu o părăsește, când de grija pentru viața lui, nu băgase de seamă că noaptea căzuse până ce intră o slujnică purtând o lumânare în mână care îi zise:

— O sosit jupănu Mihu.

— Unde-i? întrebă Vidra, sărind de pe scaun și putând de abia vorbi, de tare ce-i bătea inima.

— Chiar acuma o intrat în odaie la jupâneasa Sanda cu un om care l'o ajuns tocmai când descăleca.

Vidra, fără a mai asculta cele de pe

urmă vorbe a slujnicii, eși repede în sală și intră în odaia de alături care se găsea între a ei și crâjmă. Când intră, în fața ușei, stând în picioare, pe mocanul ce-l văzurăm la otacul cărăușilor de sub Perkiu și care, precum a ghicit cetitorul de mult fără îndoială, era una și aceeași ființă cu ibovnicul frumoasei Vidra și cu Păunașul Codriilor. Mihu părea cuprins de o mare mânie, căci sprincenile îi erau încrețite și privirea cruntă. Vidra era să se arunce în brațele lui dar se opri pe loc văzând că în odaie mai era un om care stătea în fața lui Mihu. Era un țăran mic la trup și uscăcios, cu pletele și mustețile negre, având îmbrăcămintea purtată și astăzi de țărani dela munte, dar cu capul legat, rupt, plin de noroiu și de sânge, și părând copleșit de osteneală.

Când Mihu dădu cu ochii de Vidra, fruntea i-se mai însenină și făcu o mișcare ca să se apropie de ea dar, stăpânindu-se îndată, îi făcu numai cu capul un semn ușor și se întoarse din nou către țăran zicându-i

cu glasul răstit:

— Vorbește!

Iar țăranul arătând spre Vidra cu ochiul, Mihu zise din nou cu glasul mai aspru, mai ridicat:

— Vorbește!

— Iată cum s'o întâmplat, Căpitane, zise atunci Românul. Știi că prada s'încercase pe patru cai și că eram rânduți, fratele Paisie și eu, cu șese oameni din Bălțătești și patru din Cracăoani, s'o ducem la părintele Isaia care trebuia să ne aștepte sub Horaița. Am plecat pe înserate. Noaptea era întunecoasă și, când am ajuns sub dealul Simonului, o început a ploua și mergeam încet printre stânci și dărâmături, caii căzând într'una. Cu mare greu ne-am suit până la curmătura dela care te scobori în Cracău și, când am ajuns cu toții în vârf, ne-am pus jos ca să răsulăm puțin. De odată se năpustesc asupra noastră, de după niște stânci, o ceată de oameni. Eu de abia apucasem să pun mâna pe ghioagă când am primit o lovitură cum-

numai muierele slabe de gură. Destul, că era o rusine toată viața politică românească din Făgăraș.

Lucrul acesta l-au văzut cu durere fruntașii neamului nostru și pentru delăturarea lui au însărcinat pe d-nii Dr. Iuliu Maniu, membru al Comitetului național, pe părintele Nicolae Ivan, vice-președintele Comitetului național, și pe dl deputat Dr. Alexandru Vaida-Voevod. Săptămâna trecută s'a ținut mai întâiu o consfătuire cu fruntașii din Făgăraș, apoi a doua zi s'au întrunit preste o sută de fruntași din toată Țara-Oltului, unde s'au primit cu mare însuflețire și cu unanimitate (de cătra toți) următoarele hotărâri, pe cari le dăm pe scurt:

1. Toți Românii din Țara-Oltului se leaga a fi solidari (unul pentru toți, toți pentru unul) și a se sprijini unul pe altul în toate manifestările de interes obștesc pe terenul politic, cultural, social și economic.

2. Se va continua fără preget lupta pentru apararea și susținerea pe toate caile legale a tuturor școalelor confesionale. Drept aceea toți, cari vor ținti la desființarea școalelor acestora și prin aceasta la împedecarea poporului nostru de-a înainta în cultura națională românească, vor fi combatuți pe toate caile, chiar și boicotați. Mai ales se vor pedepsi ticăloșii vânzători de neam, cari s'au făcut spioni ai guvernului dușman și au denunțat pe preoții noștri, ca să-și peară congrua.

3. Cei doi deputați naționali, d-nii Dr. Alexandru Vaida-Voevod și Dr. Nicolae Serban vor fi sprijiniți și pe viitor în toată munca lor pentru binele neamului nostru.

4. Președinte al clubului național comitatens a fost ales dl Dr. Ioan Șenchea, vice-președinte Dr. Octavian Vasu, secretar Matei C. Jiga.

5. Toți membrii români ai comisiunilor alese de congregația comitatului vor demisiona, continuând însă lupta apriga împotriva comitetului suprem, dușmanul neîmpacat al așezămintelor naționale românești de cultură din acest comitat.

Acestea sunt frumoasele hotărâri ale conferinței naționale din Făgăraș. Sa nădăjduim, ca toți cei chemați se vor ține de ele și le vor respecta, căci meargă nu se poate face atâta ispravă bună pe terenul național, ca în comitatul Făgărașului, dacă va fi mire și buna înțelegere. Iar pe ceice

vor mai cuteză să spargă solidaritatea națională, blăstămul neamului să-i ajungă și mustrarea de conștiință a lui Cain să-i bage în mormânt, ca pe primarul, care a ținut cu dușmanul la alegeri, sau ca pe preotul vânzător de neam, care a trebuit, din aceeaș cauză, să ia lumea în cap.

Știri politice din străinătate

Războiul italo-turc. În Tripolitania nu s'a întâmplat nimic deosebit. Toată lumea s'a interesat mai mult de închiderea strâmtorilor de mare numite Dardanele și de aceeaș va mai face flota italiană.

După cum am arătat și în numărul din urmă al foii, flota (corăbiile de războiu) italiană s'a retras dela gura Dardanelor, fără să fi făcut vre-o ispravă, și a plecat înspre insulele din Marea-Egeică, bombardând pe unele, cu toate că erau neapărate. Plecarea Italianilor a bucurat mult pe negustorii din Rusia, România, apoi Anglia, Franța, Austria, cari nu puteau să mai trimită sau să mai aducă mărfuri prin strâmtoarea Dardanelor. Contrar așteptărilor, Turcii nici după plecarea flotei italiene n'au vrut să deschidă Dardanele pentru corăbiile de comerț, adevă n'au vrut să le curețe de minele, cari plutesc ascunse în apele strâmtoării. Miniștrii Puterilor mari dela Constantinopol, indeosebi ai Angliei și Rusiei, cereau mereu dela guvernul turc să deschidă Dardanelele. Rusia amenință, ca va cere despăgubiri, ba o parte a flotei rusești apăruse la gura Bosforului. Guvernul turc cerea dela Puteri să-i garanteze, ca deschizând Dardanelele, flota italiana nu va mai veni acolo. Se vede, ca Puterile au ajuns la o înțelegere și cu Italia, căci abia săptămâna trecută a hotărât guvernul turc deschiderea drumului pentru corăbiile de comerț.

Vorbirea ministrului rus de externe. Sasonoff, ministrul rus de externe, a ținut în дума (dieta) rusească o vorbire mai lungă despre politica din afară a Rusiei. El a declarat, că Rusia e înțeleasă cu Italia în privința Peninsulei Balcanice, unde nu e ertat să se facă nici o schimbare. Înțelegerea aceasta nu însemnează însă, ca Rusia s'ar fi aliat cu Italia contra Turciei, căci așa ceva ar porni un războiu european. Tot în vorbirea aceasta a dat sfat

Bulgarilor laconii de-a începe războiul cu Turcii, dacă vor fi ajutați de Rusia, să se astâmpere și să-și vadă de trebile lor, căci Rusia nu va lăsa pe nici un stat balcanic să turbure pacea. Declarațiunile acestea ale lui Sasonoff a mai liniștit lumea, care începuse să creadă, că Rusia vrea să producă încurcături. Dar pentru aceea tot nu e de crezut pe deplin Rusiei.

Sasonoff a mai spus între altele, că a isbit să întărească pacea cu Austro-Ungaria, pe care Rușii sunt supărați, pentru că a cuprins Bosnia și Herțegovina.

Ce scriu alte gazete?

În Gazeta Transilvaniei (Brașov) scriind despre munca cea mare, pe care o desfășoară tinerimea rusă pentru luminarea poporului rus, spune, că și tinerii noștri ar trebui să urmeze pilda tinerilor ruși. Iată, ce scrie, între altele:

„Ne-am așteptă cu tot dreptul, ca tinerimea noastră de pe la universități, teologii, preparandii și chiar gimnazii, pe lângă studiile de specialitate, să se pregătească mai cu seriozitate și cu zel pentru slujba de viitori apostoli culturali ai poporului.

„Înainte de toate să cere a-și forma o limbă populară corectă și frumoasă prin aprofundarea scrierilor noștri mai de seamă, ca spre pilda Creanga, Coșbuc ș.a. Apoi asemenea tinerilor ruși să se năusească a-și însuși temeinic toate acele cunoștințe, de cari are lipsă poporul dela sate, atât în viața culturală, cât și în cea economică. Sa discute apoi asupra mijloacelor, prin cari vor putea să le răspândească mai ușor la popor, pentru că acesta sa aibă folos de pe urma lor. Iar în vacanțe sau după ispravirea studiilor tinerimea sa ceara dela conducătorii așezămintelor noastre culturale să le facă cu puțință munca dorită.”

În alt număr, dl R. Demian propune, că studenții români dela universitățile din Cluj și Budapesta sa țina chiar și conferențe în limba maghiară pentru Maghiarii dela orașe, pe cari să-i lumineze în privința noastră. Căci Maghiarii ne cunosc pe noi numai după minciunile publicate de Jidani în gazetele lor, și știm, că în Ungaria toate gazetele maghiare sunt în mâna Jidanilor.

plita în cap și am cazut jos leșinat. Cât voi fi stat așa nu știu, dar când mi-am venit în fire, făcând o mișcare, am auzit glasul lui Paisie care întreba cum îmi este. Fram înca amețit, nu i-am putut raspunde de ceramdata și numai după ce mi-o dat sa bea ceva vin dintr'o ploscă, mi-am dat seama despre ce s'o întâmplat și l'am întrebat cum o scăpat.

El mi-o spus că acei care au năvălit asupra noastră erau Ianoș Ungureanul cu haraminii lui și ca el, când s'au ivit, aflându-se la o parte și văzând ca Ungurii sunt mulți și că n'aveau ce le face, o smuls de pe un cal care păștea lângă el doi desagi cu bani și o scăpat cu ei în râpa de sub noi. Acolo, ascunzându-se în țihlă, o auzit vaielele oamenilor noștri macelăriți de Unguri apoi, după ce au conținut acele vaiete, chiotele de bucurie a hoșilor când au dat de pradă și plecarea lor. După ce s'au depărtat, Paisie, îngropând desagi cu bani în tufiș, s'o suit iar în deal unde o gasit trei Unguri și pe ai noștri toți zăcând la

pământ, morți, iar pe mine suflând. După ce mi-am venit bine în fire, ne-am sfatuit ce sa facem și ne-am hotărât ca el sa mearga sa dea de știre Părintelui, iar eu, să ma duc la dascălul Gheorghe din Roznov să-i spun întâmplarea pentru ca el sa te înștiințeze pe Dumneta.

Am ajuns în Roznov pe la prânzul cel mic iar dascălul Gheorghe fiind ranit din lupta de eri și neavând alt om de nădejde sub mână, mi-o dat un cal și m'o trimis tot pe mine aici să-ți spun pațania noastră. Taramul încetând sa vorbească, Mihu a carui frunte se întunecase din ce în ce mai mult în vremea acestei povestiri, statu câtva în tăcere cu ochii îndreptați spre pământ apoi, ridicând capul, zise cu un glas surd care tremura de mânie:

— Dacă aveți grija să trimiteți înainte pe vre-o doi, trei inși pentru cercetarea drumului, nu se întâmpla una ca asta și nu eram acum cu toții de răsul hoțomanului de Ianoș. Sa știi că voi afla dela Paisie cum s'au petrecut lucrurile, și că

de te voi gasi vinovat cu ceva, îți vei plăti vina cu viața.

Era să urmeze, dar ușa se deschise și mocanul pe care l'am văzut însoțind pe Mihu în tabara cărașilor vări capul în odaie.

Cu voia Dumitale, am să-ți spun ceva, Capitane.

Mihu se întoarse iar către țaran și îi zise:

Du-te de mănâncă și de te odihnește, vom mai vorbi mâine.

După ieșirea Românilui, Mihu făcu semn mocanului să vorbească:

Pe vârful Benci se văd cinci focuri așezate, într'un șir; cel din capătul dela deal îi mai mare; în dreapta și în stânga celui dela mijloc se văd două focuri mai mici.

Ha, zise Mihu și fața i să invesele: Paisie o dat de ei. Onea, oamenii trimiși de mine cu prada s'au lăsat să fie loviți fără veste de Ianoș Ungurul, hoțul cel

Literatură și știință

Zile grele.

De Alex. Țintariu.

Răzimat de-un stâlp, moș Stefan stă în tinda căsii. Privirea lui pierdută e lăsată pe vestejitele frunze ale arborilor, cu cari un vânt rece de toamnă se joacă, alunghându-le din un loc în altul.

Câte odată apoi privirea lui se ridică la cer și se uită în pustiu, ca și când ar vrea să străbată stratul gros de nouri, în cari cerul e îmbrăcat.

După o vreme, pleoapele îi cad ostenite pe ochi și un suspin greu, un suspin înăbușit îi ese din piept.

Stă câteva clipite așa, cu capul plecat în jos; stă nemișcat ca un zid, apoi privirea iar i-se pierde în pustiu.

Vântul din ce în ce suflă mai tare și rece. Moș Stefan își stringe pe lângă trup sumanul învechit și zdrențos. Inima-i bate cu putere, pare că voește să-i spargă pieptul, ce se ridică ca valurile furioase ale mării. Pe fața-i galbină se întipărește apoi o roșăță, tot sângele i-se ridică în ea; în ochii-i băgați afund în cap tremură niște raze slabe de lumină.

Preste o clipită apoi roșăța aceea se pierde, întocmai ca o schinteie în văzduh, fața lui iar devine galbină, mai galbină ca până aci, ochii lui iar devin stânși, încunjurați de umbra unor dureri copleșitoare; buzele-i tremură o vreme, apoi rămân pe jumătate deschise.

Odată, în vremile apuse pentru totdeauna, moș Stefan sta în tinda căsii și nu simțea durerile de cari acuma el e frământat, ci inima lui era scaldată într-o mare fericire. Atunci curtea era plină de viață: găini, găște și rațe ziua întregă îngânau în glasul lor cântece frumoase; un vițel gras ca un pepene sta la poartă și aștepta pe mamă-sa dela pășune; un mânz frumos se juca prin curte, alerga pe cei șase purcei, cari de frică fugeau în rufatul capului. Când mânzul se ostănia, purceii se culcau la soare, iar moș Stefan mergea la ei și-i gădălea pe foale.

Cea mai mare fericire însă atunci o simțea moș Stefan, când vedea pe Tudu-

vajnic și crud care pune copiii în țapă sub ochii mamelor. Ianoș i-o ucis pe toți afară de Paisie și de țăranul pe care l'ai văzut aici și le o luat toată prada. Dar se vede că Paisie s'o pus pe urma lor și știe unde sunt, căci cele cinci focuri în șir cu cel din capătul dela deal mai mare înseamnă că este treabă la dealul Simonului, iar cele două mai mici dela mijloc sunt iscălitura lui Paisie; știu acuma unde trebuie să adun tovarășii. Incalecă îndată, dute în fuga mare în vârful Benei și spune lui Apostol Găburici să aprindă numai decât cinci focuri în cerc; unul să vie drept spre mieznoapte și să fie mai mare decât celelalte patru, iar în mijlocul cercului alte patru în cruce, și toate să ardă până în ziua. Stăi, adăose el văzând că Onea se întorcea spre ușă, Fulger și cu Vijelia sunt osteniți, ei vor rămânea aici ca să se odihnească. Când vor fi două ceasuri până în ziua, vei pune șălele pe Tunet și pe Trăsnet și vom pleca.

Onea ieși.

(Va urma.)

rică și Ioniță, cum munciau de cu drag, cum erau de îndemânată la tot lucrul. De multe ori, din ochii lui moș Stefan se strecurau lacrimi de fericire.

Nemiloasa moarte însă îi repuse pe Tudorică și Ioniță, și de atunci agoniseala de pe lângă casă, încetul cu încetul a început să se risipească, până ce nu a mai rămas nimic.

Moș Stefan și baba Dochia sunt bătrâni; un lung șir de ani le apasă umerii, și nu mai pot munci. Apoi durerea și mâhnirea ce ei au îndurat și îndură prin moartea lui Todorică și Ioniță, pe cari îi iubeau mai pe sus de cât lumina ochilor lor, i-a zăpăcit de nu mai știau de capul lor.

Acuma curtea e tristă și pustie, nici un sămân de viață nu e în ea, și moș Stefan, când își aduce aminte de vremurile apuse, stă se înnebunească de durere.

A înserat.

Vântul suflă cu putere mare. Pe cer se zăresc vre-o două-trei stele, a căror lumină e palidă și tremurătoare.

Suerătura rece a vântului desmetește pe moș Stefan din aiurările lui.

Își trece mâna, slabă și osoasă, peste frunte, ca și când ar vrea să alunge gândurile grele ce îl frământă, apoi cu mersul gârbovit și sprijinit pe o cârje, pornește spre ușa dela odaie.

Face niște pași, apoi întinde mâna stângă ca se afle ușa, căci lumina ochilor îi slăbise mult. Intră în odaie și cu greutate se lasă pe latura cuptorului, stând acolo buimăcit.

În odaie e întunec. La o fereastră vântul a rupt hârtia dela un geam și frigul străbate în lăuntru.

Moș Stefan se uită la fereastră, dar nu vede nimic. Niște fiori reci îi trece prin tot corpul. Voește să se ridice, puterile însă îi lipsesc.

De eri seară nici el, nici baba Dochia nu au luat nici o imbucătură în gură. Ea, acuma e dusă în sat, cu caerele de lână ce a tors. Pe bănișoși ce capătă, o să cumpere de-ale mâncării. Tot câștigul lor stă din tors. Baba Dochia întotdeauna se scoală după miezul nopții și toarce la întunec.

— Stefane, unde ești? se aude un glas slab ca din mormânt.

Nici un răspuns.

Baba Dochia se uită în odaie și vede pe moș Stefan.

Merge la el.

— Am adus pită, Stefane... Trei zile o să ne ajungă...

Moș Stefan își mișcă puțin capul. Se uită la baba Dochia, apoi iar îl lasă jos.

— Am adus pită, Stefane, zice din nou baba Dochia.

— Mi-e frig... mi-e frig... ceva mă înjunghie în spate... murmură moș Stefan.

Baba Dochia taie o bucată de pită și o întinde lui moș Stefan.

— Alină-ți puțin foamea.

Moș Stefan i-a pita. Până nu o duce însă la gură, îi cade jos. Mânile îi tremură cu tărie. Tot așa îi tremură și capul.

— Mi-e frig, mi-e frig, murmură el de mou.

— Ai recit, ai friguri, zice baba Dochia, apoi cu greutate mare îi ajută să se pună în pat.

— Mi-e frig.... Mai pune ceva pe mine.

Baba Dochia nu mai are nici o haină.

— Mi-e frig...

Numai gemetele dureroase și înăbușite ale lui moș Stefan și șuerătura vântului, conturbă liniștea de mormânt din odaie.

Baba Dochia stă ca eșită din minți lângă pat.

Nu năcăjiți animalele!

Oamenii se ajută la lucru cu o seamă de animale. Cele dintâi între acestea sunt caii și boii. Mulți oameni își și țin vitele de ție mai mare dragul să te uiți la ele. Dar sunt și oameni de aceea, cari pun poveri îndoite de multe pe car, decât pot trage vitele. Sau alții mână căruța cu cai, de gândești, că vrea să sboare. Par'că animalele acestea n'ar trebui încă cruțate cum se cade!?

Colaboratorul nostru, dl Petru O. Orlățanu, — care a văzut pe mai mulți oameni de-ai noștri, ce nu cruță vitele cum se cade, — ne trimite următoarea poezie, pe care o recomandăm în deosebita atențiune a cetitorilor noștri. Dl Orlățanu a făcut aceasta poezie sub impresia celor văzute într'un loc mai zilele trecute.

Calul.

Nobile, dar sărmene cal,
În mîntea ta de animal,
Ce gândești, când în loc de fân
Îți dai bătăi al tău stăpân
Și 'n loc de-ați ușura povara
Te 'ncarcă mai greu cu ocară!?
Și 'n mîntea ta de dobitoc
La ce gândești, când stai în loc,
Privind cu ochii tăi de foc
La soții tai far' de noroc?

Ce gânduri te muncesc atunci
Nobile cal, când preste lunci
Și preste văi, fără popas,
De multeori căzând pe nas,
Pe-al tău stăpân îl porți cu bine
Să fie mulțumit cu tine!?

Și când la pas, iute ca vântul,
Voind par'că să măneci pământul,
Te 'ndeamnă pîntenii în foale,
De obosit scaldat în zoale, —
Ce gânduri porți, sărmene cal,
În capul tău de animal?

Când hamul taie rană 'n tine,
Deși stăpânul vede bine,
Și tot încarcă carul plin
Și-abia mai poți de greu și chin, —
Ce gânduri umblă 'n capul tău
Sărmene cal, bătut de rău?

În drum lungit sărmene cal
Stăte-ai, cum stă un animal
Lipsit de lacrimi și suspine,
Ținând durerea ta în tine.
În jurul tău strânsă o lume
De-a ta durere făcea glume;
Iar soțul tău, un dobitoc,
Privea cu ochii săi de foc
La tine și așa cum sta
Părea că e'n durerea ta.
Iar tu când ochii ai deschis,
Atâta milă era scris
În ei și atâta credință,
Ce n'o are orice ființă!

Care e învățătura?

Cu tot ce-i viu în asta lume,
Tu omule, al cărui nume
Coroană ești, te poartă așa:
Nimic să fie vina ta.

Petru O. Orlățanu.

Poezii populare.

Din Maier.

După mireasa ta bade
Plânge satul jumătate
Și voinici a treia parte.
După mirele tău lele
Plâng fetele tinerele
Și neveste frumușele.
Las să plângă că li jele
C'au trăit bine cu ele.
Bucură-te mai mireasă,
Că băta-i la grindă 'n casă,
Și-i cioplită 'n patru dungii.
Cât is spatele de lungii.

Culese de *Traian Rusu*

Din Galeș.

Când ciasul va bate șasă,
Iubita-mi pleacă din casă,
Cu cofa și cu'n urciur,
Colo 'n vale la izvor.

Gătita cu flori, mărgelă,
Să desmiarda badea 'n ele.
Cu costum frumos, curat,
Ca fetele dela sat.

Ea-i frumoasă la statură,
Și la ochi și la făptură,
Cu mersul cam legănat.
Par'că-i zâna-adevărat.

Culese de *Nicolae V. Marca*.

Glume și snoave.

Surdul, ologul, golanul și orbul.

Un surd, un olog, un golan și un orb
treceau odată printr'o pădure. Deodată
surdul se opri și se puse la pândă.

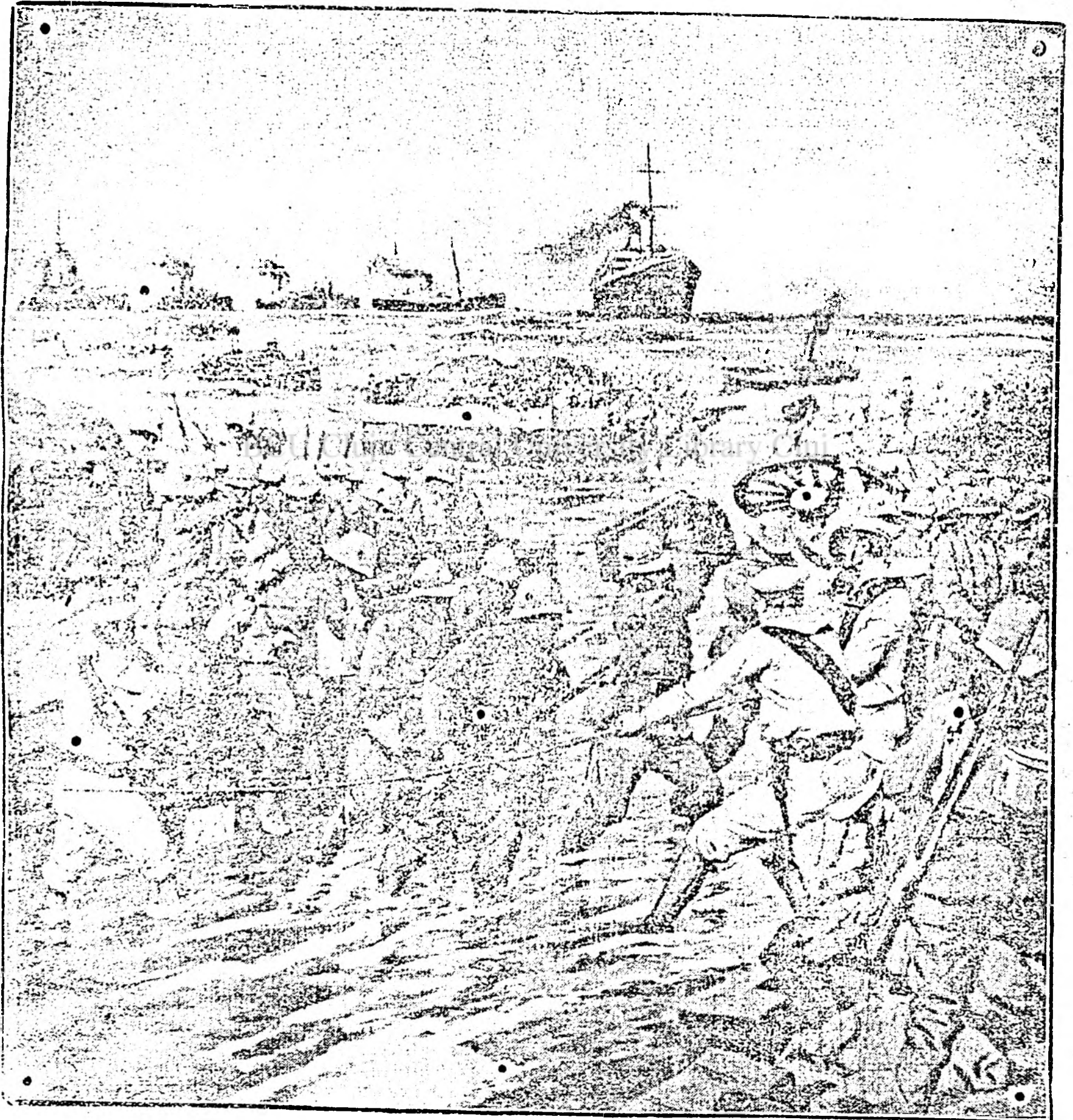
— Aud niște șoapte și șgomot de pași,
cari se apropie de noi, zise el încet către
ceialalți.

— Vai de mine, strigă golanul spă-
riat, mă tem, că vor fi niște hoți; au să
ne prade de sigur; ce să ne știm face?

Auzi vorbă, zise ologul, hai să fugim!

Ce mai tot vorbiți, zise orbul, să
ne vedem liniștiți de drum. Ce-o fi vom
vedea.

Flota italiană contra Turciei.

În numerele trecute ale „Foi Poporului”, precum și numărul prezent, am spus la rubrica „Știri politice din străinătate”, că flota italiană (corabiile de război) au voit să atace Turcia europeană. De aceea au încercat ca să treacă prin strâmtoarea

Dardanelelor.

Chipul nostru de sus ne arată o seamă de corabii italiene, cari au fost patruns până în apropierea Dardanelelor. Aci se pregătesc pentru luptă. Unele corabii manevrează încoace și încolo, iar altele își

iau munițiune. În partea de jos a cuprinsului se văd o mulțime de soldați italieni, cari încarcă munițiune pe corabii, pregătindu-se de a intra în strâmtoarea Dardanelelor.

Știrile Săptămânii.

Sibiu 9 Mai n.

Pentru vizitarea trupelor de artilerie din Sibiu sosește în orașul nostru azi, Joi seara, Alteța Sa arhiducele *Leopold Salvator*, mareșal campestru și inspector general de artilerie. Arhiducele Salvator rămâne în Sibiu (la hotelul Impăratul Romanilor) câteva zile. Cu aceasta ocazie e vorba să viziteze și locul de cură de aer dela Păltiniș.

Știri din armată. Cei doi generali români, pe cari îi aveam în armata noastră, dnii Ioan *Ienachie* și Dănilă *Alăteringă* au ieșit la pensie, împlinindu-și anii de serviciu. La pensie a mai ieșit și dl locotenent-colonel (Obârslaitnant) Nicolae *Străinu*. Dl căpitan Dumitru *Herbai* a fost înaintat la gradul de maior, iar sublocotenentul (laintnantul) Ioan *Goșa* la rangul de locotenent. Domnii sublocotenenti Aurel *Cosgarie* și Nicolae *Păsarariu* au fost decorați cu medalia Signum laudis (latinește, semnul laudei) pentru vrednicia lor în slujbă.

Alte înaintări de ofițeri români în armata împărătească. Pe ziua de întâiu Maiu au fost înaintați următorii ofițeri români:

Coloneli: Ioan *Borriu* (Mostar), Al. *Jivan* (comandantul școlii militare superioare din Kismárton) și S. *Doctorovici* (la ministerul de războiu).

Locotenenți-coloneli: Victor de *Moga* (comandantul școlii de cadeți din Budapesta).

Maiori: Alexandru *Hanzu* (aghiotantul inspectorului de artilerie), Dumitru de *Herbai* (reg. de inf. Nr. 2, Brașov), Traian *Jivan* (reg. de inf. 43 Caransebeș), Ioan *Popovici* (reg. de inf. 82, Viena) și Ioan *Macelariu* (reg. de artilerie 33).

Căpitani: Artur *Dordea* și Edwin *Craioveanu* (amândoi în statul major), Nicolae *Păsarar* (reg. de inf. 43), Aurel *Cosgarie* (reg. de inf. 29, Timișoara).

Locotenenți: Ioan *Goșa* (reg. inf. 2, Brașov), Victor *Macaveiu* (reg. inf. 63, Bistrița), Ovidiu *Cernea* (reg. inf. 37, Viena), Ioan *Pop* (reg. inf. 33, Foca), Teodor *Colbazi* (reg. inf. 50, Alba-Iulia), Iacob *Frumosu* (reg. inf. 43, Biserica-Albă), Nicolae *Lungu* (reg. inf. 32, Pesta), Bujor *Voina* (reg. inf. 61, Foca), Nicolae *Sângeorghean* (reg. inf. 65, Mișcolț), Iuliu *Popovici* (reg. inf. 43), Arseniu *Florea* (reg. inf. 63, Bistrița).

Sublocotenenți: Dumitru *Popovici* (reg. inf. 50, Alba-Iulia), Valeriu *Dănilă* (reg. inf. 51, Cluj), Emilian *Piso* (reg. inf. 62, Murăș-Oșorhei), Gheorghe *Bunea* (reg. inf. 50, Alba-Iulia), Ed. *Verindeanu* (reg. inf. 33, Foca), Romul *Moldovan* (reg. inf. 32, Pesta).

Doctor maior: Victor *Corbul*.

Doctori căpitani: Ioan *Savu* și Ioan *Florianu*.

Auditor-locotenent: St. *Hogan* (Arad).

Vlaicu la Cernăuți. Aviatorul nostru, despre care am spus, că n'a prea avut timp frumos, când a zburat la Cernăuți, a mai sburat încă o dată în capitala Bucovinei. Sbururile au fost de data aceasta minunate, căci și aerul eră liniștit.

Maghiarizarea numelor de comune din comit. Sibiului. Ministrul de interne a publicat acum numirile așa zise oficiale ale comunelor din comitatul Sibiului. Cu toate că satele din acest comitat sunt românești sau românești-săsești, el a hotărât numai numiri maghiare pentru ele. La unele a schimbat și numirea cea veche ungurească. Așa de pildă la Rusçiori nu-i mai zice Ruszcsor, ci Oroszcsür, la Cacova Sebeșului, Sebeskakova, la cea de lângă Sibiu Szebeskakova, la Sebeșul-de-sus Oltfelsösebes și alte pocituri de acestea. Se înțelege, că numele acestea străine sunt datorii să le întrebuițeze numai slujbașii și și aceștia numai în scrisorile oficiale (de slujbă). Nici un Român, care ține la cinstea lui, nu le va întrebuiți.

Monete de o coroană falsificate. În Austria s'a dat de urma unor monete de o coroană falsificate. Se dă cu socoteala, că ele sunt falsificate de ceice au făcut nu de mult hârtii false de 20 coroane.

Convenire socială. „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“ aranjează o convenire socială împreună cu cântari, declamațiune, postă umoristică și joc ce se va ținea Duminecă, la 12 Maiu n. 1912, în „Unicum“. Dirigentul corului: dl Candid Popa. O parte a eventualului venit curat este destinat pentru fundațiunea ziaristilor români. Inceputul la 8 oare seara. Prețul de intrare: De persoană 1 coroană. — Insemne de dans pentru dansatori 50 bani. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cvita pe cale ziaristică.

Program: 1. Ce vii badeo târzior, cor mix de A. Bena. 2. a) Câte flori și b) Păsărica mută-ți cuibul, coruri mixte de I. Matei. 3. Ziua Inverii, de George Cosbuc, declamată de D. Axente. 4. a) Scumpă dragă copilă, cor mixt de G. Dina și b) Nevasta care iubeste, cor mixt de G. Muzicescu. 5. Solo de tenor, dl I. Stanciu. 6. Cântec de primăvară, cor mixt de I. Porumbescu. 7. Zis-a badea, cor mixt de G. Muzicescu. 8. Maiestri și plugari, cor mixt, duet și soli de A. Bena. — După concert urnează joc.

Cununii. D-șoara Maria *Serban* din Ruși și dl *Vasilie Greavu* din Topârcea își serbează cununia lor religioasă Duminecă, în 5 Maiu st. n. 1912, în biserica gr.-or. din Ruși.

— D-șoara *Elena Șerb* și dl *Constantin Băja* își serbează cununia lor religioasă Duminecă, în 13/26 Maiu 1912, în biserica gr.-or. din Poiana.

La fondul de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe sama meseriașilor, al Reuniunii sodalilor români sibieni, au mai dăruit: Ermil *Borcea*, funcț. la „Transilvania“, 20 bani, Ioan *Dobrin*, măestru faur (Avrig), căutând un tovarăș rotar pentru Avrig, 50 bani, Nic. *Șoroștenean*, învățăcel pantofar, 20 bani, Dr. *Onisifor Ghibu*, profesor semin., 1 cor., Ioan *Pienaru*, învățăcel faur, 30 bani, Dr. *Lucian Borcea*, adv., 20 bani, Ep. A. *Balamace*, controlor la centrala cooperativeilor sătești (București), 1 cor., Iuliu *Enescu*, funcț. la „Albina“, 20 bani, Dr. *Nicolae Bălan*, prof. sem. 1 cor., Dr. *Ioan Voina* funcț. la banca gen. de asig., *Victor Păcălă*, prof. sem., câte 20 bani și *Vic. Torțășian*, prez., 10 bani.

Țăranii nostri pentru fondul ziaristilor. Suntem fericiți că putem vesti despre întâiul rod al apelului făcut de noi pentru fondul ziaristilor români. Din *Toarcla* (comit. Târnavei mari) ni se scriu următoarele: Dl *Gheorghe Pascu*, econom în comuna *Toarcla*, și-a botezat un copil. La propunerea dlui *Ioan Pascu*, măestru cojocar în *Cincul-mare*, s'a făcut între oaspeții dela botez o colecță mică. Din suma adunată s'a hotărât a se da 1 cor. 50 bani la fondul ziaristilor. *Dea Dumnezeu*, ca *Românașii* nostri pe la toate adunările, unde vor fi cel puțin 10 la număr, să-și aducă aminte și de gazetarii nostri, care muncesc și își pun toate puterile pentru lumânarea poporului. *Rămân cu stîmă*

Un iubitor al gazetelor,
care dacă-ți intră în casă, îți
este casa luminată.

Societatea meseriașilor din Blaj învătă la *Producțiunea corală-teatrală* împreună cu dans, ce va avea loc Sâmbătă la 11 Maiu n. 1912 în sala „Otelului Univers“ sub conducerea dlui profesor *Iacob Mureșianu*. Inceputul la 8 ore seara. Prețul de intrare: loc I 2 cor., loc II 1 cor. 60 bani, stal 1 cor. Venitul curat este destinat fondului Societății. Biletele se vând la „Consun“, iar seara la casă.

Program: 1. Imnul „Astrei“, de I. Mureșianu, cu acomp. de muzică. 2. Intăia scrisoare de dragoste, Monolog de S. *Bornemisa*, predat de d-șoara *Victoria Christian*. 3. Năluca, baladă populară de I. Mureșianu, cor cu soli și acomp. de pian. Soli d-na *Maria Kampf* și dl *Aug. Grușia*. 4. Declamație comică, predată de A. *Păcurar*. 5. a) Hai leliță'n vârf de munte de I. *Crișan*, b) Numai una de G. *Coșbuc* și c) Haiducul de T. *Teodorescu*, coruri mixte. 6. *Nobila cersitoare*, comedie într'un act de V. *Alexandri*. După concert urnează joc.

Sinuciderile în Treiscaune. O gazetă ungurească din Săcuime se plînge, că între Săcui a început să bântuie boala — căci așa trebuie să-i zicem — sinuciderii. În *Broșneul-mare* s'au spânzurat un bărbat și o femeie, în *Chicliș* un bărbat și și în alte sate alții. Preste tot, numai anul acesta s'au sinucis vre-o 60 de Săcui. Pe noi ar trebui să ne mire boala aceasta a sinuciderii tocmai la Săcui, pe cari statul, ca și când ar fi numai al Maghiarilor, îi îmbuibă cu toate bunătățile. Dar tocmai îmbuibarea aceasta îi face slabi de minte și de inimă și lipsiți de credința în Dumnezeu, așa că sunt în stare să-și ia, ce nu e a lor: viața. Numai poporul, care muncește și luptă din greu, trăește.

Un vapor sburat în aer. Turcii au împănat nu numai strămoșii Dardanelor cu mine ascunse, cari să explodeze, când vor veni corăbiile de războiu ale dușmanului, ci și porturile mai mari. Așa au făcut și în portul *Smirna* (Azia mică). Un vapor grecesc, care plutiă sub pavilion (steag) american, a plecat din *Smirna* spre *Salonic*. Căpitanul vaporului n'a vrut să primească un pilot (conducător), care să treacă vaporul fără primejdie printre minele ascunse în marea de lângă port, dar a și pățit-o, căci vaporul s'a lovit de o mină, care a explodat și a aruncat vaporul în aer. Din cei 152 de oameni de pe vapor au scăpat cu viața numai 92, ceialalți au perit.

Evanghelia maghiară dela Murăș-Oșorheiu. În „Românul“ dela Arad dl prof. Gagia, care a cetit sfânta Evanghelie în limba maghiară la slujba Paștilor din biserica din Murăș-Oșorheiu, spune că n'a vrut să-și arete slugăria prin aceasta, căci e obicei, ca la Paști să se cetească la orașe Evanghelia în mai multe limbi.

Toate bune, dar limba maghiară n'are ce căuta în bisericile de rit oriental (greco-orientale și greco-catolice), căci Maghiarii de rit oriental *nu există*. Și tocmai acum, când guvernele haine lovesc cu toporul în clădirea bisericii noastre naționale, putem aștepta dela *preoții noștri*, ca să nu facă nimic ce ar sămăna a linguire și injosire națională.

Șvabii din Banat fac mereu supărare șovinștilor din țara noastră. Gazetele jidano-maghiare vestesc, că învățătorul re-negat dintr'o comună șvăbească din Bacica (între Dunăre și Tisa) a primit o mulțime de scrisori anonime (fără iscalitura), în care e amenințat cu moartea, de va mai cere dela copii să învețe ungurește. Acum s'au pornit jandarmii și spioni să afle pe ceice au scris epistolele acelea.

Intru amintirea unei preotese harnice din Săcuime. Ni se scrie: Inteleapta regina a României și-a încheiat minunata sa „Evanghelie“, brodată și cusută cu crăieștile ei mănute, cu cuvintele: „*Femeia țese al neamului viitor*“.

Aceste cuvinte inteligente și de o vecinică valoare mi-se improspătează în mintea mea, când voiesc să scot la iveală un model de femeie română, a carei mănoasă muncă a avut loc prin meleagurile și răpoasele vai ale munților Cărușului, printre singuraticile pături țărănești române ale Săcuimei.

Vorba e de vrednica preoteasă greco-catolică *Ionna Boier* nasc. *Calugaru*, soția parohului și protopopului onorar Ștefan Boier din comuna Abășfalău. Aceasta preoteasă harnică a răposat în Domnul la 17 Aprilie a. c. în vârsta de 76 ani.

Cine a fost răposată? Un model de femeie, atât ca mama cât și ca româncea și preoteasă. Tatal său, Emanuil Calugarul, preot în Saschiz lângă Sighișoara i-a dat o creștere adevărat românească. Prin anii 1850 ajungând preoteasă, cel dintâiu gând al ei i-a fost să fie folositoare neamului său. Având dela Dumnezeu o deosebită pricepere întru a pregăti diferite lucruri de mână de-ale casei, precum: țesături de pânză, cozoara, ștergare, măsaie, broderii și chindiseli în diferite colori etc., răposată ca o maiastră adevărată, prin silințele ei propaga râvna și gustul spre îmbrătoșarea lucrului de mână femeieșc. Pilda data de dânsa a fost urmată de țărancele număratoaselor comune de prin Săcuime, cari astăzi, pierzând pe fosta lor instructoară gratuită, cuprinse sunt de adâncă jale.

Lucrurile de mână făcute de răposată preoteasă, au fost laudate după vrednicie la diferite expoziții, așa la expoziția milenară din Budapesta și la cea din Sibiu, a Asociațiunii noastre române.

Dar răposată în Domnul a fost și o adevărată *preoteasă*. În timp de aproape o jumătate de veac a fost mâna dreaptă a soțului ei întru clădirea și împodobirea de locașuri dumnezeiești. Dânsa întreprinse în dese rânduri colecte pentru clădirea bi-

sericilor gr-cat. românești din Homorod-Almaș și Sângiorgiu-Mare, pentru procurarea de clopote și în urmă pentru împodobirea bisericii din Abășfalău, unde a servit și servește nemângăiatul ei soț.

De altcun familia Boereștilor a dat neamului și bisericii românești din patrie o pleiadă de bărbați de o valoare destul de însemnată. Astfel au fost: Ioan Boier, fost protopop; Ștefan Boier, fost canonic în Blaj; Aron Boier, fost profesor de teologie și protopop al Aiudului; Aron Boier, protopop în Gherghio-Sân-Miclăuș; Alexe Boier, protopop în Odorheiu și Al. Boier, jude la tribunalul reg.

Inmormântarea preotesei Boier s'a făcut cu o pompă deosebită, la care a luat parte un public numărös din loc și din jur. Nemângăiatul presbiter și soț, afară de autoritățile sale superioare bisericesti, a mai primit condolente și dela Episcopul romano-catolic contele *G. Mailath*.

Fie-i țărâna ușoară și amintirea vecinică acestei preotese, care în viață s'a purtat cu vrednicie în cel mai periclitat ținut locuit de Români!

Al 34-lea membru pe viață la Reuniunea meseriașilor sibiieni a binevoit a se înscrie cu taxa de 50 cor. platita, dl *Nicolae Grăcu*, măestru pielar și prezidentul societății pielarilor români din Porcești.

Urmările întunecimii de soare. La un spital din Tübingen (Germania) s'au prezentat șapte persoane, cari se plângeau, că de când s'au născut la soarele întunecat nu mai vad bine, căci au în ochi ca o pată. Un profesor de medicină dela universitatea de-acolo le-a cercetat ochii cu oglinda de ochi și a constatat, ca ei au pe retină (partea ochiului, unde se formează icoana despre lucrurile, pe cari le vedem) o pată mică în forma de secere, adică tocmai așa, cum eră soarele în momentul întunecimii. E nădejde, ca pata aceasta se va perde.

Facem cunoscut, că cine nu primește vr'un număr din foaie să reclameze îndată la postă, sau la noi cel mai târziu în 2-3 zile după aceea. Iar nu după săptămâni, când nu mai avem acci numeri.

Cine n'ar avea partea romanului „*Ca paloșul*“ complet, dela început, să ne scrie acum până mai avem. Bine înțeles, e datorința fiecăruia, ca să-și grijească foile din cât se poate. În viitor nu vom mai putea trimite nici din acestea așa multe. Iar cine nu cetește toate foile, acela nu va putea înțelege cum se cade acest roman istoric atât de interesant și frumos. Grijiți, deci, partea foii cu romanul!

Răscoală țărănească. Contele Degenfeld, care are moșii și paduri mari în comitatul Zemplin, și-a scos licență (slobozenie) pentru o cale ferată dela pădurile lui până la stația cea mai apropiată. Ca să poată face drumul, trebuia să treacă și peste foarte multe locuri de-ale țărănilor din Szina. El pe aceștia nici nu i-a întrebat, crezând, că se vor mulțumi, dacă le va arunca câteva coroane. Țărăni nu s'au învoit însă, ci au declarat, că de va îndrăzni cineva să le calce locurile, îl vor tocă în cap cu topoarele. Prim-pretorul a făcut aratare la comitat, de unde s'a oprit lucrările pentru calea ferată, totodată însă s'au trimis soldați pe capul oamenilor, ca nu cumva aceștia să facă ceva contelui hărăpăreț. Se'nțelege, că locurile nu li le poate lua nimeni fără voia lor.

Oarele de serviciu la sedria orfanală din Sibiu sunt dela 7 dimineața până la 1 după prânz. Dela unu încolo înzadar vine cineva cu treabă, căci cancelariile sunt închise.

Liga aeriană națională. În București s'a înființat o ligă aeriană națională pentru strângerea de bani și înființarea de flotile aeriene, lucrând, ca fiecare din cele cinci corpuri de armată să aibă câte zece aieroplane. Într'un viitor războiu, armata, care va avea cele mai multe și mai bune aieroplane, va putea spiona mai bine armata dușmana. Dar nu numai atât, căci flotila de aieroplane va putea bombardă cetăți, slobozind bombe dela înălțime.

În fruntea Ligii aeriene naționale se va pune moștenitorul tronului român. Comitetul se compune din domni, ofițeri și civili, cari s'au interesat și până acum mai mult de aieronautică, între ei și principele V. Bibescu, care a daruit armatei române mai multe aieroplane.

Viață nouă într'un cimitir uriaș. Înainte cu vre-o zece ani, vulcanul Pene de pe insula Martinica (în America) făcuse o erupție (varsare) grozavă. Lava ferbinte (materile topite), pe cari a vărsat-o, a nimicit orașul St. Pierre (Sen Pier - Sfântul Petru) omorând și 25 de mii de oameni aproape întreaga populație. Într'aceea lava s'a răcit prefăcându-se într'un pământ gras. Fara a se teme de o nouă erupție, alți oameni s'au așezat acum pe pământul format de lava, care acopere 25 de mii de morți, clădind case și plantând trestie de zahar, care crește foarte bine acolo.

Cununie cu certificate (atestare). Episcopul Anderson din Chicago (America), precum și mai mulți preoți au dat de știre, ca de-acum înainte nu vor mai cunună nici o păreche, care nu va aduce un certificat dela un medic, care să adeverească despre mire și mireasă, că sunt deplin sănătoși. Un alt preot, care e femeie (în America sunt și preoți femei), a vestit, că nu va cunună nici o păreche, care nu va aduce următoarele trei certificate: 1, certificat, că mirele are destulă avere sau destul câștig, ca să susțină o familie; 2, mireasa să dovedească prin un certificat dela o școală de menaj (unde se învață gătitul - fertul - mâncărilor), prin care se dovedească cunoștințele ei în ale gospodăriei casei și 3, o declarație din partea amândurora, că ei se însoară numai din dragoste.

Curioși (șozi) oameni mai sunt și Americanii aceștia! Dar certificatul de sănătate și cel de gospodărie e bine să se ceară mai ales la orașe, unde mulți tineri se însoara fiind bolnavi de boale ascunse, iar fetele se mărită fără să priceapă ceva din gospodăria casei. Cu atât mai mult se pricep la prostiile modei.

Bătaie de joc și-a făcut un preot ruten din icoana Maicii Preacurate. El cum-părăse o icoană a Fecioarii Maria și ca să arete, că e patriot de cei noi, adică lingău, a pus să facă pe sfânta icoană și pajura ungurească. Oamenii din sat au fost însă mai creștini decât preotul lor, căci n'au vrut să se închine la o icoană - poliucă. Și bine au făcut. Se'nțelege, că foile jidane plâng cu amar, căci iată! și între Ruteni prăpădiți se ivesc „nepatrioți“.

Sinucidere îngrozitoare. Săptămâna trecută a fost găsită în București o familie întreagă sinucisă (omorită). E vorba de familia Filipovici, venită la București din Peatra-Neamțu. Un fiu al bătrânului Filipovici a vrut să se apuce de întreprinderi mari, fără să aibă bani. El s'a împrumutat în dreapta și 'n stânga, dar afacerile mergându-i prost, ceice i-au dat bani au început să-l dea în judecată. Ajunsesse biata familie să nu mai aibă ce mânca. Atunci s'au hotărât cu toții să moară. S'au suit într'o odaie din pod, au astupat bine ferestrele și ușile și apoi au aprins cărbunii grănadiți în două cazane. Gazul (aierul) otrăvitor din cărbuni i-a omorât pe toți, tatăl, mama, bunica, cinci băieți și două fete mari. Fiul cel mai mare, Nicu, și un frate al lui soldat au dispărut de mai înainte de-acasă, spunând, că ei se duc să se omoare în altă parte.

Intâmplarea aceasta grozavă dovedește lipsa credinței în Dumnezeu, lipsa de dor de muncă și pofta nebunească de-a se îmbogați fără a munci. De foame nu moare nimeni, dacă vrea să muncească.

O săracă bogată și rea. În Satu-mare traeste o văduvă, despre care se credea, că e așa de săracă încât trebuie ajutată. Tată. Ea și primia din casa orașului în fiecare luna câte un ajutor în bani. Acum de curând s'a descoperit, că are depuse la bancă 20 de mii de coroane, afară de aceea mai multe mii de coroane date cu camata foarte mare. Aflându-se despre aceasta, ea a fost arestată. Decând e în închisoare, meru se înștiințează oameni năcăjiți, pe cari i-a împrumutat ea sume mici și camete foarte mari.

Agent de emigrare arestat. În Satu-mare poliția a arestat doi agenți evrei de emigrare lăger Sami și lăger Morit, cari au fost dovediti, ca de ani de zile mijloacesc emigrarea țaranilor la America. Ei erau în slujba unei societăți de emigrare din Brema (Germania). Dar oare de erau în slujba societății Camard, care duce pe emigranți din Finne, iar fi arestat poliția?

Bună lege. După legile din Germania, comunele pot aduce hotărîrea, ca celee nusi plătește darile și aruncurile comunale sa fie oprit de-a mai intra în crăjma și dacă totuși intră, să fie pedepsit. Un astfel de caz s'a întâmplat de curând în orașul Meissen. Un traficant ramasese în restanță cu plata darilor. După hotărîrea poliției, el nu mai putea merge la crăjma. Într'o sară însă totuși s'a dus, ca sa bea un pahar de bere. Poliția a aflat despre aceasta și la pedepsit cu o zi de închisoare.

Un căpitan moare în brațele ordonanței lui. O frumoasă dovada de credință către ofițerul său a dat soldatul Ioan Urioc, care era ordonanța (servitor) la căpitanul L. Mustea din Caracal (România). Căpitanul era de mult timp bolnav și cum nu avea nici o rudenie, l-a îngrijit feciorul ca și o mamă. Pe urmă căpitanul a venit la spitalul Colțea din București, unde a murit în brațele ordonanței. Aflând ministrul român de războiu despre credința soldatului, l-a decorat cu medalia *Serviciul credincios* clasa a II, totodată a poruncit comandantului de regiment sa-l facă fruntaș (gefraităr) în fața regimentului, pentru ca să slujască drept pildă yie pentru credința, ce o datorează feciorii ofițerilor lor.

Dela cap se'mpute peștele! În comuna Dezna din comitatul Aradului locuitorii, mai toți Români, au fost bătuți de stăpânirea, care ne vrea numai răul, cu un notar Nemet Elek, care vreme de 14 ani, cât a slujit acolo, a fost pedepsit cu pedepse ușoare de 21 de ori, și totuși n'a fost dat afară. Numai cu mare greutate a isbutit părintele Octavian Tămășdan să scape satul de acel om de nimic, după ce a dovedit, că Nemet a falsificat hârtii, a înșelat sume mari de bani și alte multe farădelegi. Se vede, că le-a fost rușine și celor din Arad, căci în sfârșit l-au alungat din slujbă. Dar pagubele, pe cari le-au făcut oamenilor, cine le plătește?

Bătrânețe adânci. În Braila a murit bătrâna Ileana Petre Vasile, născută la anul 1797, adică pe vremea lui Napoleon Bonaparte. Ea a ajuns deci vârsta de 115 ani. În casa bătrânei s'a găsit o ladă, în care avea păstrate toate hainele pentru înmormântare încă dela nunta ei. Bărbatul ei a murit la anul 1877 în etate de 60 de ani.

Foc mare în Damasc. În orașul Damasc (Aziă mică), cunoscut nouă și din istoria Sfântului apostol Pavel, a fost un foc îngrozitor, care a nimicit în piața 375 de pravalii (bolte), 14 prăvălioare, 20 de locuințe și aproape 40 de geamii (biserici mohamedane).

Demonstrațiunii mari în Petersburg. În urma omoririi celor 270 de muncitori ruși lângă râul Lena, despre cari am scris și noi, lucrătorii din Petersburg au făcut niște demonstrațiuni mari în capitala Rusiei. După un parastas slujit pentru odihna sufletelor celor uciși muncitorii au plecat pe stradele Petersburgului cântând cântece dela morți. Inzadar s'a încercat poliția să-i oprească din drum, căci erau zeci și zeci de mii, cari se revarsau ca un potop pe strada. În sfârșit au ajuns pe locul, unde se plimbau domni. Aici le-au eșit înainte și Cazacii, pe cari oamenii i-au primit cu împușcături de revolvere. Numai după o adevărată luptă a putut fi împinsa mulțimea pe stradele marginase.

Funia hoherului. Căta prostie mai stăpânește și astăzi mințile unor oameni dovedește și credința deșartă, că o bucată de funie, de care a fost spânzurat un criminal, aduce noroc și fereste de orice rău pe celee o are. Când au spânzurat în Miscoț pe un ucigaș, unii oameni erau să se bată pentru o bucată din funia hoherului (hingherului, călăului) plătind sume mari. Ca să nu se mai intâmple lucruri așa de rușinoase, ministrul a poruncit procurorului din Timișoara, unde a fost spânzurat nu de mult ucigașul Balazs Istvan, ca să-i trimită funia spânzuratului într'un pachet sigilat cu sigilul tribunalului pentru a o arde. Hingherul Ungariei, Bali Mihály a protestat, plângându-se, că i se ia un izvor de câștig. El s'a mai plâns, că fiind viața foarte scumpă, nu se ajunge cu simbria de hoher, așa că banii, ce-i luă de pe bucațile de funie, îi mai ușurau traiul. Totodată a spus, că de nu va fi despăgubit, își dă demisia (se lasă) din slujba de hingher. Ministrul a hotărât să-i dea o despăgubire pentru orice funie de spânzurat, ca să nu-l peardă din slujba sau să nu fie silit să-i mărească simbria.

ECONOMIE

O bancă pentru cumpărarea de pământ.

Bancă de felul acesta au la noi Sași, poporul cel mai bine organizat pe terenul economic. Văzând adecă conducătorii lor, că Românii încep să cumpere locuri dela Sași, au înființat înainte cu douăzeci de ani banca numită „Siebenbürger Vereinsbank“, societate pe acții, având scopul principal să cumpere pământ dela Români, dela Unguri și chiar și dela Sași năcăjiți și să-l vândă apoi numai Sașilor, se înțelege în rate și cu condițiuni ușoare. Pe de altă parte banca își ia și ea procentele ei de câștig, ca și orice bancă de împrumut.

Banca aceasta și-a ținut în luna aceasta adunarea generală. Din raportul făcut de președintele direcțiunii dăm și noi câteva date, care arată, cu câtă pricepere lucrează Sașii prin bancă pentru asigurarea și înmulțirea pământului săsesc.

Dela înființarea ei, banca s'a ocupat mai ales cu cumpărarea de moșii, pe cari, parțelându-le, au colonizat Șvabi din Bannat și din Bacica, dar mai ales le-au dat la Sași din comunele ajunse în iobăgie. Cu Șvabii cei dintâi n'au nimerit-o, dar cei aduși după aceea s'au dovedit plugari buni. Așa în Binițin lângă Oraștie numărul coloniștilor a crescut dela 15 la 32 familii, tot așa de bine merge și colonia din Batiz, tot în comitatul Hunedoarii. Sașii se mândresc acum, ca au întemeiat puternice colonii săsești în aceste comune, cari mai înainte erau sate locuite numai de Români sau în majoritate românești. Și ar dreptate sa se mândrească!

Mai mult s'a ocupat banca aceasta cu așa numita colonizare internă. Unde a aflat adecă despre vânzarea vreunei moșii mai mari sau mai mici în apropierea unui sat locuit și de Sași, au cumpărat-o, au parțelat-o și au vândut-o țaranilor sași, cari au sa o plătească în rate mici în timp îndelungat. În felul acesta au ridicat în cei douăzeci de ani bunăstarea multor familii săsești mai sarace din fostele comune iobăgite Boz, Cris, Dărlös, Vesăud, Boarta, Pauca și Șoroștin. Se vede însă, că cei din fruntea bancii sunt conduși nu numai de dragoste față de poporul lor, ci și de ura față de noi Românii. După cum am scris mai de mult într'un număr al foii, într'un loc au vândut o moșie parțelată țaranilor sași, cari aveau, se vede, destul pământ, căci neputând plăti ratele și nebiruind cu lucrul și-au vândut moșia cea veche Românilor, ca să poată plăti pe cea nouă. Aici se cam potrivește fabula despre cănele, care trecând preste o punte cu o bucată de carne în gură și văzând în apă un alt căne cu carne în gură (era chipul lui, care se oglindea în apă) a lăsat carnea din gură și s'a repezit după cea închipuită în apă.

Banca aceasta s'a ocupat și cu alte întreprinderi comerciale, dela cari n'a avut tot numai câștig. Aceasta nu a nemulțumit pe acționari, tot domni de Sas, cari vreau să-și facă datoria față de poporul lor, și s'au mulțumit cu o dividendă de 5 la sută, ceea ce tot e mai mult, ca dacă-și depune cineva banii la o bancă.

Noi am învățat multe dela Sași, mai ales într'ale gospodăriei, cu toate că ci

bucuros ne-ar scoate ochii la toți, numai să nu vedem, cum lucrează ei. Și din felul, cum lucrează banca aceasta, putem învăța mult. Căci noi Românii nu avem încă nicăieri sate, despre cari să putem zice, că majoritatea țăranilor din ele au pământ destul.

Știri economice.

Cum a fost cercetat târgul Sibiului?
La târgul de vite, care s'a ținut în zilele trecute au fost aduse 8000 vite cornute, 7000 oi și miei, 250 capre și iezi. S'au vândut 2409 vite cornute, 3707 oi și miei, 150 capre și iezi. Ce privește prețurile, acestea au fost foarte scumpe, ca nici odată până acum. Pe lângă toate acestea, unii vânzători s'au ținut la prețuri și mai bune, astfel că au dus vitele acasă. Părechea de boi s'au vândut cu 500 până la 1200 cor., tauri Pinzgau de un an și jumătate până la doi ani, s'au vândut cu 500 -800 cor. O oaie cu miel 30 -36 cor., o capră cu ied 24-36 cor. Cai s'au adus la târg 2000. Dintre aceștia s'au vândut 729 cai prețuri foarte bune. Cai de calitate mijlocie s'au vândut cu 500 -700 cor. O parte mare au fost cumpărați și duse în România.

Târg de săptămâna la Codlea (comitatul Brașovului). Ministrul de comerț s'a învoit, ca în comuna Codlea să se țină în fiecare *Marti* târg de săptămâna. Cel dintâiu târg s'a ținut la 21 Aprilie anul acesta.

Abonați noi la „Foaia Poporului“ re primesc cu începutul fiecărei luni. Toți aceia, cari abonează acum „Foaia Poporului“, primesc în cinste partea din foaie a romanului „Cu paloșul“ de când s'a început publicarea lui, adică dela Nr. 52 din 1911 incoace. Ceice voesc a cunoaște luptele noastre din vechime să citească acest roman, care se va publica încă multă vreme în foaie. Că ce frumos ne povestește valorosul nostru fruntaș și boier moldovean, dl *Radu Rosetti*, s'au putut convinge toți aceia, cari au citit partea romanului apărută până acum. Cele ce ni se spun aci sunt o adevărată istorie a vitejilor Români din vechime, dela cari noi putem încă și astăzi lua o seamă de învățături folositoare. Păstrați cu toții partea foii cu romanul.

Ultime știri.

Din dietă.

În ședința de Luni s'a început discuția asupra programului de muncă al noului guvern. Căpeteniile partidelor din dietă contrare guvernului își spun ținuta lor față de guvern.

Cel dintâiu vorbește *Apponyi*, în numele kossuthiștilor. El se miră, cum de *Khuen-Hedervary* a trebuit să se mulțumească, deși era sprijinit de întreg partidul muncii. Singurul motiv a putut fi numai acela, că a pierdut încrederea *Maieștăii Sale Monarhului*. Cere ca guvernul să înfăptuiască noua lege electorală în bună înțelegere cu celelalte partide ungurești, (adecă pe placul nemeșilor și jidăniștilor).

În numele Justiștilor a vorbit *Bakonyi*, care zice, că dacă guvernul nu va prezenta acum în curând legea electorală, atunci ei vor lupta și mai departe contra lui

Lukács. Cer însă o lege electorală pe baza votului universal, secret și direct. Dar și acest corifeu zice, că legea să fie de așa, ca puterea pe seama națiunii maghiare să fie asigurată.

Din partea partidului poporal a vorbit deputatul *Zichy*, care propune ca toate partidele să se înțeleagă între oialtă asupra afacerii cu reforma electorală.

În ședința de Marti a vorbit președintele clubului deputaților români, dl *Dr. Teodor Mihali*. Iubitul nostru luptător atrage atenția noului guvern, că acesta ar avea datorința ca să îndrepte greșelile făcute de guvernele de mai înainte. Ar trebui ca să nu mai asuprească naționalitățile, ci din contră să aducă astfel de legi, cari să mulțumească și pe celelalte popoare ale țării. Programul lui *Lukács*, nu dă destulă atențiune nici chestiunilor, dela cari atârână bunăstarea și înaintarea țăranimii. De aceea partidul naționalităților nu poate primi programul noului guvern. Pe de altă parte naționalitățile cer introducerea votului universal, egal și secret, cu votare după comune. Asta e doar dorința tuturor locuitorilor țării. (Mamechii guvernului fac galagie, iar deputații naționaliști aplaudauza).

În ședința de Mercuri au vorbit din nou Justiștii contra guvernului. Văzând *Lukács*, că Justiștii nu se dau cu una cu două, a început din nou pertractări cu ei. Pana când se vor sfârși aceste consfătuiri, între ministrul-președinte *Lukács* și Justiști, dieta nu va mai ținea ședințe. Astfel azi, Joi, dieta n'a ținut ședința. După știrile din urma, se crede că se va ajunge la înțelegere între guvern și partidul lui Justi.

La numărul de azi al „Foi Poporului“ se afla adaus un supliment dela Biroul de informații *L. Olariu* din Budapesta.

Cătră abonații din America. În diferite rânduri avem neajunsuri cu abonații din America: De multe ori primim banii și nu știm ce se facem cu ei; sau primim scrisori, dar nu sosesse banii nici după luni de zile. Pentru impedecarea acestor neajunsuri am dat o seamă de avizuri în foaie.

Repetăm acum din nou: Fiecare abonat, dacă trimite banii prin vr'un *bancher*, atunci să-i spună acelu, ca *el, bancherul, să scrie și o epistolă aici, la noi*, prin care să ne facă cunoscut, că *pentru cine și pentru ce* trimite banii? Acest lucru e mai acurat apoi chiar și ca atunci, când ne scrie abonatul însuși: - Ceice trimite banii prin posta, e de lipsă a ne scrie el în epistolă adresa lui întreagă și descurată, amintind că banii s'au trimis *prin postă*. Mai bine este a trimite scrisoarea recomandată, fiind că atunci fiecare e sigur de primire.

Toți cari nu fac astfel ne produc nouă incurcăli, iar lor supărări, căci se pot chiar și pierde banii. Asupra unor cazuri de acestea am atras atențiunea cetitorilor nostri și într'unul din numerele trecute, dar până acum n'am primit toate deslușirile dorite atunci.

Nu încunjurăm a spune aci, că în modul cel mai bun primim banii prin firma *Missler*, care totdeauna ne dă — pe lângă trimiterea punctuoasă a banilor — și adresa deslușită și amănunte asupra trimițătorului banilor.

Poșta Redacției.

Panciova. Fiind acum timpul potrivit o să se tipărească și cealaltă lucrare mai lungă. Mai multe ocazional în scrisoare.

Chimitehnicul de câmpie. Pe viitor fiți mai îngăduitori! Ce sfântul! Doar nu orice lucru se poate publica momentan. Și apoi încă ceva: Nu e cu cale, ca chiar în astfel de lucruri o a doua persoană se facă pe avocatul fără nume, ceeace bate la ochi!... Iar dacă credeți, că noi nu observăm ticluiri de acestea, — atunci vă înșelați.

I. Zin. în Bistrița. Poezia și știrea despre călugărul mincinos so va publica în curând.

Vasilie Aron, Cleveland. S'a schimbat adresa conform dorinței.

Emil Bojin în R. De aici e totul în rânduală. Am trimis cele cerute. Scrie-ne fiți mai lipsește ceva?

George George în Petrla. Am predat scrisoarea „Băncii generale de asigurare“, de unde credem că veți primi răspunsul dorit.

Silviu Rusu, Viena. Cartea s'a trimis la adresa dată.

Nicolae Blagoiev. La primirea scrisorii, numărul dorit era trimis deja tot năeă.

Nic. Nistor în S. Mulțumită pentru cele trimise. Pentru bibliotecă vă trimitem două cărțicele.

Cisnădie. Respectivul ținăr să se adreseze acolo, unde e dată adresa în anunț. Noi nu vă putem spune apriat ce serviciu de îndeplinit va avea acel comisionar.

Mai multora. Am mai primit o seamă de foi Nr. 7 din anul cerut, de cari însă nu mai avem trebuință. Le vom trimite deci iarăși, folosind numai pe cele primite mai întâiu.

T. R. în Năsăud. O parte din poeziile trimise se vor publica în săptămânile viitoare.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“

Loc deschis.

Localul de întrunire al Românilor din Sibiu și jur este *Restaurantul Brot*, pe promenada *Bretter*, unde se află mâncări și beuturi bune și ieftine.

Atragem atențiunea cetitorilor nostri asupra renumitei fabrici de lumini și săpunuri *Meltzer* din Sibiu. Aceasta firmă e una dintre cele mai de frunte în țara întreagă. Cumpărătorii sunt serviți cât se poate de prompt și conștiențios. Mai cu seamă lumini pentru sărbătorile Învierii, se pot cumpăra cu prețurile cele mai ieftine.

Prof. Wasiliew coșlier de curte, medic șef la spitalul *St. Rochus* din *Warschau* raportează: În cazuri, în care delaturarea aglomerărilor din canalul de mistuit sunt a se depărta iotretate izvoarele cunoscute, apa naturală amară **Franz Jozef** s'a dovedit ca cea mai bună de folosit. Apa *Franz Jozef* nu îngreunează nici după folosire mai îndelungată, din contră regulează minunat stomacul și circulația mațelor. Să poate cumpăra în farmaci și în drogării.

Atragem atențiunea cetitorilor nostri asupra mașinilor și motoarelor de benzin dela fabrica *Adam*, al cărui reprezentant pentru Transilvania e dl *Ioan Schieb*, conducătorul Hotelului *Bonfert* din Sibiu. Vezi inseratul din foaia de azi.

Se caută

pentru sezonul de băi în *Vila Cosma, Călimănești*, România:

1 bucătăreasă perfectă,
4 cameriere (fete de casă),
2 spălătorese, care știu perfect și călca,
2 fete inteligente pentru bucătăria,
1 servitor,
1 comisionar. 564 1-2

Reflectantele au să se prezenteze între oarele 2-4 după amezai în Sibiu *Strada Șeviz* Nr. 15, etajul I, unde vor afla condițiile.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechiu*).

29 Aprilie: Făget, Reghinul săsesc, Șimand, Vinga.

30 Aprilie: Bozovici, Chisdu, Corond, Deva, Dezna, Soborșin.

1 Mai: Birchiș, Goroslăul de pe Someș, Hadad, Lăpușul ung.

2 Mai: Giula, Petroșeni.

3 Mai: Bogșa montană, Fântâna (Hiddegkut), Hunedoara, Olpret, Sâmbăta de jos, Săn-Mărtinul-Homorodului, Soporul de jos, Trascău.

4 Mai: Aita mare, Bistrița, Ciuc-Sereda, Ibașfalău, Mociu, Nocrichiu.

5 Mai: Bontida.

6 Mai: Chibed, Șeica mare.

7 Mai: Canija mare, Spermezeu, Juțul de jos, Micăsasa, Papolt, Poiana sărată, Retișdorf.

8 Mai: Bates, Huedin, Iasenova, Mocrin.

9 Mai: Boroșneul mare.

10 Mai: Becicherecul mare.

11 Mai: Câmpeni, Ighiu, Luna.

12 Mai: Cal.

13 Mai: Alibunari, Budapesta, Șilimegi, Silinghia, Zarand.

14 Mai: Capolnos, Iia, Năsăud, Sighetul Marmăției.

15 Mai: Căgu, Ciachi-Gărbău, Jimborul mare, Lăpușul românesc.

În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1-2 zile mai înainte.

2 sau 3 băieți

dela 14 ani în sus, se primesc pe lângă condițiile avantajabile ca **învățăceli** în Vasilie Fleschlu, maistru rotar în Rășinari.

867 1-3

Biblioteca „Foi Poporului“.

Din Biblioteca „Foi Poporului“ au rămas până acum următorii numeri:

Nr. 1. Nichita Balica, povestire istorică de Silvestru Moldovan și Movila lui Burcel, de V. Alexandri. Ediția III.

Nr. 2. Doine și strigături, culese și întocmite de Nicolae Regman. Ediția III.

Nr. 3. Găsitul, poveste de Emil V. Dezan și Punga cu noroc și căciula fermecată, povestire orientală prelucrată de Silvestru Moldovan. Ediția III.

Nr. 4. Pomăritul, sfaturi în formă de dialog, de Iustin Sohorca, inv. Ediția II.

Nr. 5. Ulisse, regele din Ithaca, povestire istorică de Silvestru Moldovan.

Nr. 6. Ris și veselie, anecdote și glume. Ediția III.

Nr. 7. Găcături, de Isidor Dopp, inv. Cu un adnex: Glume. Ediția II.

Nr. 8. Edip, nenorocitul rege din Teba și alte întâmplări din vechime, povestiri istorice de Silvestru Moldovan.

Nr. 9. Poezii populare și povești, greble și netezite și la lume împărțite, de Parteniu Giurgescu.

Fiecare număr costă 20 bani, iar pentru postă este a se trimite 5 bani deosebit de fiecare carte (număr).

Alte numere în pregătire.

Nu uita

stimate cetitor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cedit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cedit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

563

O casă

cu 2 grădini e de vânzare. Amănunte se dau în Sibiu, Fingerlinggasse Nr. 1.

Hotel de arândat.

Pe linia ferată Caransebeș-Hațeg e dat în arândă un hotel la gara **Boutariu**. Arândarea se face pe timp mai îndelungat. În gara aceasta e o circulație foarte mare. De hotel se mai ține și o prăvălie. Adresa respectivului proprietar sau alte informații se dau la administrația „Foi Poporului“, pentru răspuns a se da o marcă de 10 bani.

553 2-2

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188.

Postaparcasa ung. 29,349.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acți în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca generală de asigurare“ face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijloace: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbății de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“ dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“
Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“.

De ce sunt matrozii atât de robuști.

De sigur știți admirat sănătatea robustă a marinarilor. Trăiesc pe mare în furtuni și valuri, todeauna cu pieptul gol: cu toate acestea nu suferă la catar, aprindere de gât. Rar tuzește vre-unul. Nu se află între ei bolnavi de piept sau oficioși.

Pentru ce? Motivul e cunoscut din străvechime. Acest fapt medicii todeauna l-au atribuit împrejurării, că marinarii respiră constant evaporățiunile păcurii cu care sunt impregnate corăbiile. Fiecare știe ce efect bun are păcura asupra pieptului.

Cel mai ușor catar face, dacă se neglijează, că suferă organele respirației, și este foarte greu a scapa de o inflamație a gâtului sau de un catar greu. Se recomandă bolnavilor ca să se îngrijească de timpuriu de astfel de suferințe. Iar mijlocul cel mai simplu și sigur este a bea un pahar de apă cu păcură la mâncare. Beutura care și-o prepară singur are efect puțin, fiind că păcura natu ală nu este solubilă cu apă.

Renunțatul farmacist dl Guyot din Paris au inventat o procedură, prin care păcura să se dizolve. Să capătă în toate farmaciile cu numele Goudron-Guyot, un lichid de păcură foarte concentrată, cu care se poate prepara imediat un pahar de păcură cu bun efect.

Tinăr marinar.

O linguriță de cafea cu Goudron-Guyot într-un pahar de apă beut la mâncare e de ajuns, ca în scurt timp să vindece catarul și aprinderea organelor respirației.

Dacă vi se oferă alt product în locul lui Goudron-Guyot, fiți cu atenție în interesul propriu.

Este neapărat de lipsă dacă voiți să fiți vindecați de catar scut cu deosebire Asthma se cereți Goudron Guyot veritabile din farmacii.

Păcura Guyot se obține din un foiu de brad trusmarin, care crește în Norvegia și se prepară numai de Guyot inventatorul păcurii solubile, prin urmare este mai superior altor produse.

Ca să nu fie cineva indus în eroare, să observe bine eticheta lui Goudron-Guyot, pe care este tipărit numele „Guyot“ cu litere mari, și peste cruce subscrierea în color violet, verde și roșu precum și adresa: Maison Frère, 19 rue Jacob, Paris. Goudron-Guyot costă eticla 2 cor. 50 bani. Tratamentul se urcă la 10 bani zilnic.

P. S. Persoane care nu se pot obicinui cu gustul apei cu păcură, se folosească în loc de apă păcurată, Guyot-Capsule din păcură curată din brad, 2 sau 3 capsule la fiecare mâncare. În modul acesta vor obține același efect și înăbănătoșare sigură. Folosite imediat înaintea sau în decursul mâncării se mistue foarte ușor și aduc stomacului serviciu mare.

Capsulele Guyot veritabile sunt albe, imprimate cu subscrierea „Guyot“ cu litere negre. Prețul unei eticle 2 cor. 50 bani.

Se capătă în Sibiu la: Carol Müller apotecă „La vulturul negru“, Piața mare Nr. 10, Aug. Teutsch, apotecă „La leu“, Piața mare Nr. 17, Guido Fabritius, apotecă „La urs“, Piața mică Nr. 29. — În Brașov la: Apoteca „La urs“ Victor Roth urm. Carol Schmiedt, precum și în toate apotecile de peste tot locul.

O casă

cu curte, grădină cu pomi, șură fântână, la poartă potrivită, să află de **vânzare** în **Gusteriță** (lângă Sibiu) sub Nr. 32. 561 2-3

556 3-3

Anunț.

Este a se da cu arândă (ori după învoială și a se vinde): nu loc cu casă, boltă și grădină, potrivit pentru un meseriaș, mai ales un argășitor de piei. Casa are o licență pentru pielari. Trezire foarte mare la opini. Sunt 7 târguri mari de țară și târg de săptămână. Imprejurimea e toată română. Arândarea sau vânzarea se face din mână liberă. Cei interesați să a lrezeze scrierile la „60“ *Post restante, 74m*, (Hunyadmegye).

Maro succos

cu inseratele în „Foaia Poporului“, unde sunt cete de mii de persoane de pretutindena, din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituții, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articole care trebuiesc persoanelor săgaratice sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI“.

Un învățăcel

de etate de 13-14 ani se primește la **Dumitru Tăurean**, maeștru pantofar în Sălște. 160 2-3

O casă cu licență

de beuturi, sare și tabac, constătoare din 7 cămă, pivniță, curte și grădină mare, din cauze familiare **să vinde** din mână liberă, pe lângă prețul de 24 mii coroane. E singura cărciumă în comună. Vânzare anuală sigură de 30 mii coroane. Procente, după cum se vând beuturile pe aici, în termeni potriviți da o cărciumă 50%. Notez ca cărciuma se află în o comună mare și bine cercetată și de lucratori, în jurul Petroșilor, loc foarte potrivit și de prăvălie. Casele sunt bune și situate în drumul de țară aproape de gara.

Doritori de a reflecta să adreseze scrisorile la administrația „Foi Poporului“, de unde se vor trimite respectivului proprietar, spre a se pune în înțelegere asupra vânzării. 151 3-3

Vinuri de masă escelente,

litra cu 56 și 60 fileri la cumpărarea de cel puțin 50 litre ofere negustoria de vinuri

57 68 -
JOSEF SCHULTZ
Sibiu, strada Urezului 20.

Se caută un morar

carne și priceput pentru a putea conduce o moară mânăta cu motor, si-tem Diesel, se caută într-o comună din jurul Sibiului. Postul se poate ocupa numai de un morar căsătorit. Adresa proprietarului morii se poate afla la administrația „Foi Poporului“. Pentru răspuns în scris a se a lrauge o marcă de 10 bani. 565 2-3

O garnitură de îmblătit

cu aburi, putere de 4 cai, în starea foarte bună, dămpreună cu un aparat de trifoiu, fabricat Hofferr & Schrantz, sunt de **vânzare** pe lângă un preț moderat. Adresa proprietarului se poate afla dela administrația foii. Pentru răspuns a se adăuga o marcă de 10 bani. 153 3-6

Mobile ieftine și bune

să pot procura numai la

Prima fabrică de mobile

PETRUȚIU & PLATZ

Strada Sării 37. SIBIU (Nagyszeben) Salzgasse 37.

Ouoratul public este rugat înainte de a-și procura mobile să binevoiască a cerceta, și fără a cumpăra,

Marea expoziție

de tot felul de mobile de artă și simple, care stă zilnic spre vedere publică.

Se atrage atențiunea asupra

Atelierului propriu de sculptură și tapițerie de primul rang.

Executăm toate lucrările de lipsă la biserici nouă și vechi. Orice comandă se efectuește prompt, conștiincios, pe lângă deplină garanță și cu prețurile celo mai moderate. 333 27-

Apelând la sprijinul On. public românesc, semnăm

Cu toată stima

Telefon Nr. 47

Petruțiu & Platz

Ingrădituri uimitor de ieftine!

Invențiune senzațională!

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc superioritatea neîntrecută a

împletiturii Hungaria

patentată. 45) 12-12

Să fabrică numai din sârmă suflată cu zinc! Nu e de lipsă să fie văpsit. Prețul per metru cvadrat 30 fileri și mai sus.

Să poate procura la sigurul fabricant:

Alexandru Haidekker

fabrica de țecătură de sârmă, de ingreditura din împletituri și de gratii
Budapesta VIII, Ülői út 48/84.

Serviciu ieftin, repede și conștiincios. — Prețurent ilustrat, gratis și franco.

Loteria de clase

a 30-a reg. ung. priv.

110,000 Lozuri

55,000 câștiguri.

Tot al doilea loz câștigă!

Câștiguri principale:

1,000.000	200.000	80.000
600.000	100.000	70.000
400.000	90.000	60.000

etc. etc.

La clasa I.

553 3-4

Tragerea va fi în 22 și 24 Maiu a. c.

pentru care recomand și trimite lozuri originale, pe lângă prețurile oficioase de

Cor.	1-50	3-	6-	12-
pentru	1/3	1/4	1/2	1/1

Julius Friede & Comp.

SIBIU
Strada Cisanădiei 1.

colectură principala

BRASOV
Klastergasse 23.

Comandele se face mai simplu prin mandat postal. La dorință se trimite lozuri și pe lângă rambursă. Cereți gratis și franco planul oficios al loteriei și Chebue-uri pentru trimiterea gratis a banilor. Informații se dau cu plăcere.

LIRIK

în Slavonia
Baie de cură
de rangul prim

Vindecă sigur:

Isvoare calde, ce conțin
Iod alcaic muriat

Radioactiv!

reumatism, iachia, organele de
măstuire, diabetes, boalele de
constituție, boalele de copii, du-
rerile de stomac și exudate.

64°C. Cură de vară
și de iarnă

Prospecte se trimit la dorință gratis.

Lemn pentru clădiri!

Parchete de stejar de
primul rang și bine uscate, în orice cantitate, aduse
de la fabrica de parchete **Neuschloss**
Nasiez în Slavonia, precum și
tot felul de scânduri de brad,
trepte, lați și alte lemne
pentru clădit cu cele mai ieftine
prețuri recomandă și livrează 456 9—

Glanz, Szántó & Macelariu

magazin de lemn de lucru

Sibiu, strada Riului (Flussgasse) Nr. 6.

Mare alegere

în

Vinuri albe și roșii

251 28— Prețuri moderate.

Oă vinurile sunt curate, se garantează

K. Wilh. Jikel

Sibiu, strada Urezului Nr. 7.

Inseratele

numai atunci au valoare mare,
dacă se răspundesc pretului
dăruit, în toate țările, în toate
cercușile sociale. Pentru acest
scop să ofere ieftin și însera-
rea în „FOAIA POPORULUI“.

Informații și comenzi
să primească la administrația
FOAIA POPORULUI.

Bani mulți pot câștiga

Agenți și reprezentanți

cari doresc să cunoască și să vândă și posedă limba
germană sau maghiară. Provițiune mare pentru
vânderea renumitelor noastre perdele de ferestri.

Câștig particular foarte bun! Măstre
franco. Corepondența în limba maghiară, germană,
sârbo-croată, cehă și italiană.

Fabricile unite de rețete și jalsii

J. & E. Glück, Königsberg a. d. Eger, Boemia.

Pentru agenți și oameni cari vorbește și cu alte
mărfuri de vânzare e un foarte bun izvor de venit.

Beutura excelentă și cu gust
bun, care produce sânge. — Re-
comandată de medici contra boalei
de anemie, lipsă de sânge, nervositate,
reconvalescență. Influențează producerea
sângelui, întărește mușchii și nervii, dă ape-
tit fără a avea ceva urmări neplăcute asu-
pra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3:50, una
mică Cor. 2—. Se capătă în toate apotecele.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu.

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște.

Primește depuneri spre fructificare fără anunț cu 4%,
pe lângă anunț cu 4½%, iar depuneri mai mari cu 5%.
Depuneri și ridicări să pot face și prin Cassa de păstrare postală.
Darea de camete o plătește institutul.

Acoardă împrumuturi:

pe cambii

201 18—20

pe ipotecă replătibile în rate sau în anuități

pe obligațiuni cu cavenți

ca credite de Cont-curent pe lângă asigurare ipotecară sau
hârtii de valoare (acții și efecte publice).

Dobânda variază între 8% și 6% după mărimea împrumutului
și asigurarea oferită.

Schimbă adesea cumpără și vinde ori-ce fel de monede străine cu
cursul zilei

Direcțiunea.

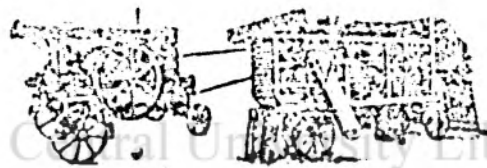
Frații Karczag în Budapesta.

La cea mai mare înaintare în prezent au ajuns

Locomobilele pentru păcură „EOS“

258 8—

(„Eos“ Hochdruck-Viertakt-Rohölokomobil)

Cu informații și oferte gratuite servește
cu plăcere reprezentantul

M. SCHÖNBERGER
SIBIU, Piața Hermann Nr. 8.

cari sunt patentate și au toate avantajile
motoarelor Diesel.

Cea mai ieftină și mai sigură putere
motrică. — Spese pentru o putere de
cal pe oară numai 3 fileri. — Nici un
aparat de aprins. — Ori-când și mo-
mentan gata de lucru. — Pentru îm-
blătit deosebit de potrivit. — Condiții
avantajoase de plată.

Noutățile de primăvară

au sosit în

Warenhaus

(magazinul de tot felul de mărfuri)

Grünberger

Prețurile mele
ieftine și fixe

precum și

bogata alegere
în haine cu gust

sunt cunoscute și recunoscute

de aceea e în interesul fiecăruia, ca să cumpere dela mine
ce are de lipsă

Cu toată stima

Warenhaus Grünberger

SIBIU, strada Cisnădiei

Ludovic Ferencz,

CROITOR DE BARBAȚI
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de primăvară și
vară în mare asortiment

noutățile 59 70

soarte chiar acum, pentru haine de
barbați stoffe englezești, franțuzești
și indigene, din cari se execută după
măsură cele mai moderne vestimente
precum: Sacko, Jaquete, și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită nou-
tățile de stoffe pentru pardisiuri și
„Raglam“, cari se află totdeauna în
depozit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate
în atelierul meu, îmi permit a atrage
deosebita atențiune a On. domni preoți
și teologi absolvenți. — În cazuri de
urgență confecționez un rând com-
plet de haine în timp de 24 ore. —
Uniforme pentru voluntari, cum și tot
felul de articli de uniformă, după pre-
scripție croitura cea mai nouă.

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai

capăta vro-odată durero
de dinți ori îl va miroși gura după-
ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla,
o sticlă cu 80 fil. Ed. Bar-
tilla-Winkler Viena 19 1. Sommergasse 1. În Sibiu:
în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27;
strada Cisnădiei 59; ulița Turoului (Saggasse); ulița
Cenei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gusteritei
și str. Cisnădiei. În Blănița: farmacia lui Herbert.
Să se ceară pretul înainte să prietă apă de dinți
a lui Bartilla. Donuțări de falsificare vor fi bine
plătite. La locurile unde nu s-a poate capăta, trimite
1 sticlă cu 5 cor. 80 fil. franco 56 27—

În fabrica de Var din Orlat

se arde și expediază prompt
zilnic, în mare și mic

renumitul

Var de Orlat

liber de piatră și șgură.

Preț moderat, serviciu prompt și real.

I. Banciu, Orlat

521 7—10

Marcă de scutire „Anker“

Liniment. Capsici comp.,

(343 24—42) Inlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care
să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură
la podagră, reumatism și raceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină va-
loare să sim precauți la cumpărare
și să primim numai sticle originale în ștule
cu marca de scutire „Anker“ și cu numele
Richter. Cu prețul de 80 fil. C. 1'40 și
C. 2.— să capăta aproape la toate farma-
ciile. Depozit principal la Iosif Török, far-
macist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur“ în Praga ::
Elisabethstrasse Nr. 5 neu.

MOTOARE DE BENZIN

pentru întreprinderi industriale și economice e bine a cumpăra dela o fabrică de mo-
toare sau prin un om de fach, care apoi stă totdeauna la îndemână, când s'ar întâmpla
ceva piedecă la motor. De aceea nu e potrivit a cumpăra dela agenți, cărora lucrul de
căpetenie le este venitul ce-l au ei în urma vânzării, iar celelalte urmări nu-i privește.

Cine dorește a cumpăra vr'un motor să se adreseze cu încredere la

Fabrica de motoare **Ferd. Zaller Sibiu—Nagyszeben**
Strada Franciscanilor Nr. 6

unde prețurile sunt cu 30% mai ieftine ca ori unde. 488 10—

Se primesc și execută tot felul de **reparaturi** și schimbări în construcție.

MULTE SCRISORI DE RECUNOȘȚINȚĂ.

3¹/₂ Milioane coroane

poate câștiga fiecare, cumpărând următoarele lozuri:

- 1 Obligațiune de câștig cu premie convertită dela Banca Hipocară Ungară.
- 1 Obligațiune de câștig cu premie dela prima Cassă de Păstrare Pestană din patrie și
- 2 lozuri Sanatorul Regina Elisaveta.

12 trageri anuale și anume:

5 Februarie, 25 Februarie, 1 Martie, 25 Aprille, 5 Iunie, 25 Iunie, 1 Iulie,
25 August, 5 Octomvrie, 25 Octomvrie, 1 Noemvrie și în 27 Decemvrie.

Câștigările principale:

Coroane 1.000.000—, 500.000—, 400.000—, 300.000—, 2 câștiguri de
200.000—, 100.000— și 75.000—, etc.

Acestea 4 bucați lozuri le vindem de prezent pe lângă:

48 rate lunare à 10 coroane.

După primirea ratei prime imediat trimitem cumpărătorului Lista legală de rate,
în care este indicată Seria, Numarul și Litera lozurilor vândute, pe baza căreia Va
participa respectiv la toate tragerile viitoare și eventualele câștiguri sunt în întregime
ale lui. — După fiecare trageră controlăm punctual lozurile vândute de noi și even-
tualele câștiguri le vom aviza telegrafice și intrucât e posibil chiar și telefonice st.
noștri cumpărători. — Rata primă e mai bine a ni se trimite prin mandat postal pe
a cărui coupon trebuie înleastă legibil și punctual adresa cumpărătorului. — Spre a ni
se putea trimite ratele viitoare gratis, fără porto postal, trimitem fiecărui cu ocaziunea
estraderii Listei de rate și ecurei postale. — Toate eventualele câștiguri se plătesc
în bani gata la Cassa noastră.

Nici un moment să nu trăgănați cu comanda...

Noroc fără sfârșit și fără nici un risc!

Orice pierdere este esclusă, numai și numai de câștig poate fi vorba. — Toate
comandele sunt a se adresa către

Ústredná Banka Úcastinný Spolok,

Budapesta, VI., Váci-körut 31.

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e
căutată și se bea
cu plăcere de toți
cari o cunosc, atât
la orașe cât și la
sate. 107 58—

Că berea noastră e foarte cău-
tată se poate vedea
și de acolo, că cum-
părătorii se înmul-
țesc mereu.

Căştigurile mari eventuale un milion marce. **Anunt de noroc** **Căştigurile sunt garantate de stat.**

Şanzele de câştig
ale loteriei mari garantate de statul Hamburg în care trebuie să se câştige
18 milioane 731.000 marce.

În urma hotărârii guvernului, loteria aceasta s'a îmbunătăţit foarte mult prin mărirea capitalului, astfel că aproape toate câştigurile s'au urcat cam cu 40% faţă de mai înainte, prin ceea ce această loterie are cele mai bune şanze de câştig. Câştigul cel mai mare în cazul cel mai norocos până acum a fost

600,000 da marce

iar pentru viitor s'a urcat la
Un milion de marce.

Celelalte câştiguri mai mari pot fi eventuale de:

900,000 marce	305,000 marce
890,000 "	303,000 "
880,000 "	302,000 "
870,000 "	301,000 "
860,000 "	300,000 "
850,000 "	200,000 "
840,000 "	100,000 "
830,000 "	90,000 "
820,000 "	80,000 "
810,000 "	70,000 "

precum şi multe câştiguri de câte 60,000, 50,000, 40,000, 30,000, 20,000, 10,000 marce etc.

În total loteria conţine 100,000 de lozuri, din care 60,000 de numeri — **adecă mai mult ca jumătate** — în de ursul celor 7 trageri trebuie să se trase.

Preţurile oficiale a lozurilor de clase primă sunt:

Loz întreg 10 M. 12 K.	Loz de jum. 5 M. 6 K.	Lot. de loz 2.70 M. 19 K.
------------------------	-----------------------	---------------------------

Materialul necesar de lozuri provăzut cu exactitate stăruindu în care sunt expuse preţurile lozurilor din clase diferite precum şi o convenare a câştigurilor, îl trimite la cerinţă gratis şi franco.

Fiecare participant primeşte lista oficială a tragerilor imediat după trageri.

Câştigurile să plătească prompt sub controlul statului. Comanda se poate face până la

24 Maiu n.

Samuel Heckscher sen. Bankier Hamburg (Nr. 1010)

Tăiaţi aici
Comandă la Dl. Samuel Heckscher sen., Bankier, Hamburg (Nr. 1010)

Trimite-mi: Loz întreg 10 M. 12 K. Lot. de jum. 5 M. 6 K. Lot. de loz 2.70 M. 19 K.

Adresa:

Preţul aici plătit cu mandat / Cu noi dorii / Trimiteţi cu ramburs / Să se plătească

Prima condiţie de reuşită este de a folosi material solid.

„Mugurul“ însuşire economică **Elisabetopol** (Erzsébetváros K's-Küküllő vm).

ALTOI DE VIIE

Calitate distinctă pe lângă celea nui moderate preţuri. Soiuri de vin şi de masă, viţă americană cu şi fără rădăcină, ochiuri de-altăit, viţă europeană. Se află de vânzare la

Elisabetopol Erzsébetváros

1 (3) milioane.

de peronosporă. Altoii sunt credit cele mai uşoare con-instrucţiuni gratis şi franco.

„Mugurul“ numai acelea vă vreau binele.

Români, Transilvăni, Tereştii băştii în cursul practicii de alfit.

Români replantaţi-vă ville cu altoi dela firmă Română.

Români, sprijiniţi-vă pe

românii care au nevoie de mijloace de instrum. — Catalogul re trebuinţă. — Catalogul re trebuinţă. — Catalogul re trebuinţă.

Insoţirea economică Material dist. Sconlele noastre dezvoltate la diţii de plată

re trebuinţă. — Catalogul re trebuinţă. — Catalogul re trebuinţă.

re trebuinţă. — Catalogul re trebuinţă. — Catalogul re trebuinţă.

În America unicul Depozit de cărţi româneşti

Biblioteca Română în New-York

65 St. Marks Place. 146 18

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marele şi ilustratul catalog al acestei singure instituţiuni române care pe lângă tot felul de cărţi, note muzicale, şi ziare ce apar în România şi Transilvania, are şi un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonograme, gramafonice, plăci şi tuburi cu cântece româneşti, cea-sornice de tot felul, giuvaericele, maşini de scris, preparaţiuni farmaceutice, articole de toaletă şi alte mărfuri de foarte mare trebuinţă. — Catalogul se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informaţiuni particulare adăugând marca pentru răspuns. — „Biblioteca Română“ primeşte şi mijloacele şi trimiteră de abonamente pentru „Foaia Poporului“.

Dela „Biblioteca Română“ se poate comanda şi „Călimdarul Poporului“ pe 1912.

Cel mai iubit mijloc pentru frumuseţea la toate damele este

CREMA MARGIT

alui **FÖLDES**

Aceasta pomadă pentru obraz o folosesc multe milioane de dame din lumea întreagă, din cauza că ea se pregăteşte pe baza celor noi inovaţiuni şi fiindcă după părerea te multii renumiţi cheişci, Crema Margit este mijlocul cel mai bun pentru frumuseţea fetei.

În decurs de câteva zile dispăre zgrăbănuţele, pistruţele, petele de-urcă şi tot felul de alte necurăţenii de pe obraz.

Crema Margit alui Földes înfrumuseţează nu numai faţa, ci o scuteşte şi de influenţa timpului uit. de seară şi ce vânt.

Plăzi-vă de imitaţiuni şi falsificări!

Se capătă în toată lumea. Un borcânel costă 1 şi 2 coroane. Săpunul Margit 70 bani. Pudra Margit Coroane 1.20.

Trimiterea pe poştă prin producătorul:

Coloman de Földes, apotecar în Arad

Se capătă în SIBIU la: Karl Frisch, farmacie. Fabri în Guido, farmacie. Gustav Meltzer, răvăşis de săpunuri. Meltzer, parfumerie. F. C. Molnar, farmacie. Morscher Károly, drogerie. Müller Károly, drogerie. Pischl Károly, drogerie. Rummler Erwin, farmacie. în Ag. în la Frühlich Vilmos. în Kapos. în la A. W. Lingner. în Mediaş la Obert József

Toate în lume se scumpesc!

pâinea, carnea, chiria casei, — numai păpuşii şi chetele executate în atelierul lui

Vasile Ban la „Cisma mare roşie“

după cum se numeşte prăvălia lui, se refinesc: 161 62 --

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălziminte s'a mărit în casa proprie şi la fiecare păcăche se trage jos chiria. De aceea el poate lăsa păpuşii buni şi trandafii pe lângă preţurile ieftine.

VASILIE BAN SIBIU, Strada Ocnel (Burgorgasse) Nr. 7. Casa proprie.

Duminica deschisă până la 10 ore înainte de amiază.

COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ŞI PANA ACUM

Traversen SAM. WAGNER

prima turnătorie de fer Sibiană, fabrică de maşini agricole, atelier de mori şi mare prăvălie de fer în Sibiu.

Are onoare a recomanda onoratului public marele seu asortiment de tot felul de articli pentru edificări, precum:

Traverse, Chei, Fer pentru beton, Cement de Portland si Roman din Beocin, Trestie, Teer,

Carton câtrănit pentru învălit, Pânză de sarmă pentru îngrădit precum şi tot felul de ferării aparţinătoare la edificări pentru uşi şi ferestri cu preţurile cele mai reduse. Serviciu prompt şi conştienţios. 535 6--